

Biblioteca

Revistă de bibliologie și știința informării

BIBLIOTECA NACIONAL

1 / 2020

SAN ISIDORO

AL

SUMAR

EDITORIAL

Bibliotecarul
Ilie Fîrtatp. 1

REPERE PROFESIONALE. METODOLOGIE

Competența - element de bază în formarea profesională
continuă a personalului de specialitate din bibliotecile
Republicii Moldova
Lilia Povestcap. 5

VIAȚA BIBLIOTECILOR

Biblioteca Municipală Medgidia: 1949-2019
Neugis Asanp. 11
Biblioteca Comunală Gura Foii în actualitate
Mariana Nițăp. 14

PATRIMONIU

Fondul de periodice românești vechi din colecțiile speciale
ale Bibliotecii Naționale a României - modalități științifice
de valorificare
Mihaela Manolachep. 16

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

O vizită la Biblioteca Națională a Spaniei
Mihaela-Tatiana Ulmanp. 23

GALAXIA GUTENBERG

Personalități ale Marii Uniri: Frații Alexandru și Ion
Lapedatu
Ion Onuc Nemeș-Vintilăp. 27
Gândirea creativă și profesia de bibliotecar - o experiență
Erasmus+
Claudia Mărgăritp. 29

COLEGIUL EDITORIAL:

COMITET ȘTIINȚIFIC

prof. univ. dr. DOINA BANCIU
prof. univ. dr. AGNES ERICH
lect. univ. dr. MARIA MICLE
ELENA PINTILEI
conf. univ. dr. CRISTINA POPESCU
prof. univ. dr. ANGELA REPANOVICI
prof. univ. dr. ELENA TÎRZIMAN
acad. FLORIN FILIP
prof. univ. dr. ZANFIR ILIE
prof. univ. dr. MIRCEA REGNEALĂ
dr. OCTAVIAN MIHAIL SACHELARIE

COLEGIU CONSULTATIV

EUGENIA BEJAN
dr. ADRIANA-ELENA BORUNĂ
NICOLETA MARINESCU
dr. FLORICA-ELISABETA NUȚIU-VULCĂNESCU
VERA OSOIANU
dr. CARMEN-LEOCADIA PESANTEZ POZO
prof. univ. dr. hab. NELLY ȚURCAN
dr. ing. MIHAELA VOINICU
lect. univ. dr. ROBERT CORAVU
lect. univ. dr. CONSTANTIN ITTU

COLECTIV REDACȚIONAL

redactor-șef: ANCA MORARU
tehoredactare computerizată: FLORIN NISTOR
distribuție: ADRIANA IOSIF

Adresa: B-dul Unirii, nr. 22, București,
cod poștal 030833, OP 4, sector 3,
telefon: 021.3142434/1075,
e-mail: anca.moraru@bibnat.ro
adriana.iosif@bibnat.ro (a se vedea coperta 3)

*Responsabilitatea pentru conținutul articolelor
aparține autorilor.*

Bibliotecarul

Ilie FÎRTAT, bibliotecar responsabil
Biblioteca Comunală Grădiștea, jud. Vâlcea
e-mail: gradistea@vl.e-adm.ro

La marginea unui sat, sub umbra binecuvântată a unui pâlcc de tei, într-o căsuță cu pridvor, locuia un bătrân. Era așa de bătrân, că și el își pierduse șirul anilor. Tot satul îl respecta, nu cred să fi fost cineva să nu-i fi trecut pragul casei, măcar o dată, pentru o povață. Întotdeauna, sfatul primit de la bătrân se dovedea a fi cel mai bun.

Într-o toamnă rece și ploioasă, la casa de sub poalele pâlcului de tei, se aciuse un băiețel cu părul bălai și cu ochii de culoarea cerului. Nu știa nimeni nimic despre el. De unde venise, cine-i sunt părinții, dacă-i mai trăiesc...! Nici el nu știa nimic și, la întrebările puse despre ai lui și locurile unde s-a născut, ridica neștiutor din umeri. Bătrânul îl primise cu inima deschisă, ca pe un dar de la Dumnezeu și l-a crescut ca pe copilul lui.

Băiețelul, pe măsură ce creștea, se dovedea a fi fără preget și ager la minte. Din copilul bălai și cu ochii ca cerul de altădată, acum devenise un flăcău zdravăn, care-l făcea mândru pe bătrân.

Cei doi erau de nedespărțit, tată și fiu.

Într-o zi, bătrânul îl cheamă la el pe fiu și-i spuse:

- Fiule, eu o să părăsesc această lume cât de curând. Cred că am reușit să te învăț tot ce știam să te poți descurca în viață. După mine, mare lucru nu-ți va rămâne. Decât căsuța asta și pământul din jurul ei. Dacă rămâi aici, vei trăi binișor, câștigându-ți traiul din munca acestui pământ, dar te rog ca și tu, la rândul tău, să-l dai spre grijă fiului sau nepotului tău, atunci când va veni vremea. Și eu îl moștenesc de la părinții mei. Dar cred că este puțin. Omul mai are nevoie și de o altfel de hrană. Hrană pentru inimă, suflet și minte. Ori astea nu le vei găsi aici. Va trebui să le cauți în altă parte. Dar la bătrânețe, să nu uiți să te întorci acasă.

- Tată, niciodată n-am să uit ce-ai făcut pentru mine, niciodată! Iar memoria ta va rămâne veșnică, cioplită adânc în granitul inimii mele! Iar cuvintele tale vor fi pentru mine lumina călăuzitoare prin jungla vieții.

Și, într-adevăr, nu după mult timp, bătrânul își dete obștescul sfârșit. Flăcăul nostru, după ce făcu cele de trebuință bătrânului, după tradiția strămoșească, își strânse într-o bocceluță câteva lucrăsoare de strictă folosință, închise ușa casei, puse cheia deasupra ușii și plecă în lume în căutare de hrană pentru inimă, suflet și minte, așa cum îi promisese bătrânului tată. Bine, bine, de promis a fost ușor, dar partea grea abia acum începe. Ce o fi vrut bătrânul să spună cu acea hrană pentru inimă, suflet și minte? Unde s-o găsească?

*

După îndelungi peregrinări prin tărâmurile de al căror nume nici nu auzise, flăcăul nostru ajunsese, frânt de oboseală, dar și de foame, la niște porți imense din lemn, dincolo de care nu vedea nimic. Multele zile de post, drumurile lungi cu pauze scurte îl

slăbiseră atât de mult, încât abia se ținea pe picioare. Și, când vă spus asta, credeți-mă, cu ultimile forțe, mai mult se agăță decât trase de lanțul unui clopoțel ce avea menirea de a anunța sosirea unui musafir, de data asta a unui musafir nepoftit!

*

Când a deschis ochii și s-a văzut într-un pat imens cu baldachin, într-o cameră pe măsură, a crezut că visează. Că de atâta oboseală și de nemâncare, mintea i-o luase razna. Astfel de paturi și camere îi erau cunoscute doar din povestirile, încă vii în mintea sa, ale bătrânului său tată. La amintirea acestuia, uitând de starea de nesiguranță și necunoscut în care se afla, o lacrimă, fără voia sa, i se strecoară năvalnic de sub geană, pornind fierbinte pe obraz. Gustul sărat al acesteia îl aduce cu picioarele pe pământ. Mintea începe să-i freamăte sub asediul nenumăratelor întrebări. Unde este? Cum de a ajuns aici? Trăiește? Ce vede și ce simte sunt reale sau mintea lui obosită-i joacă vreo festă? Dar un zgomot ușor de pași și al unei uși ce se deschide îi întrerupe șirul întrebărilor fără răspuns, ce-i umblau alandala prin minte. Cu coada ochiului, pentru că abia atunci a realizat cât de obosit și de slăbit îi era trupul, și că cea mai mică mișcare îi provoacă niște dureri surde, înăbușindu-și cu greu un geamăt scurt, a observat intrând un bărbat înalt, cu trupul ușor încovoiat, cu părul alb ca neaua ce-i curgea valuri pe spate, însoțit de o bătrână. Nu i-a trebuit mult ca să înțeleagă că era stăpânul casei iar bătrâna, o servitoare. Astea se citeau din aerul maiestuos ce-l degaja prin mișcărilor sale

Sursa: https://ro.pinterest.com/anghely_/magia-de-los-libros/

și din atitudinea umilă, plină de respect, afișată de bătrâna ce purta cu grijă o tavă din lemn, pe care se vedeau o cană și ceva de-ale gurii. Ce? Nu-și putea da seama, dar o foame și, mai ales, o sete teribilă i se declanșă ca la comandă, făcându-l să uite pentru o clipă de durerile ce-l încercaseră până mai adineauri și, mai ales, să treacă de acea stare de nesiguranță și teamă ce-l cuprinsese. Cu un ultim efort, înainte de a cădea într-o dulce toropeală, asemeni unui leșin semiconștient, un singur cuvânt, mai mult șoptit, s-a auzit:

- Vă rog, apă!

Ca prin vis, vede cum bărbatul cu părul alb îl ridică cu o oarecare ușurință, iar bătrâna îi pune sub cap două perne mai înalte, căutându-i o poziție cât mai comodă. Apoi, cu o linguriță, cu multă gingășie și dexteritate, strecoară printre dinții flăcăului nostru apa, picătură cu picătură. Apoi, cele câteva linguri de supă parcă-l întorc la viață. Deschide ochii. Încearcă să se ridice, dar starea de slăbiciune îl ține ținut locului. Lângă patul lui de suferință, erau cei doi, femeia în vârstă și bărbatul cu pletele albe. Cu o voce pierdută, murmură:

- Vă mulțumesc frumos pentru tot! Unde sunt?

- Lasă mulțumirile pentru altădată, pentru atunci când te vei simți mai bine. Până una alta, trebuie să mănânci și să te odihnești ca să capeți putere. Atunci, vor veni și întrebările, și răspunsurile. Ești în casa unor oameni buni, stai liniștit. Bătrâna mea servitoare te va îngriji cu multă atenție, așa că te rog, să-i dai ascultare. Dacă mai ai nevoie de ceva, nu ezita să tragi de șnurul acela albastru de la capătul patului. La capătul lui, este un clopoțel. Negreșit, vei fi auzit de cineva.

Bărbatul cu pletele albe se ridică și, cu pași ușori, ieși din odaie, însoțit de bătrâna servitoare. Când ușa se închise în urma lor, întrebările-i deteră iar năvală în minte. Se chină până adormi să refacă drumul până aici. Dar degeaba! Poate, după un somn odihnitor, va reuși.

*

Nu știe cât a dormit. Dar oricum, mult. Odaia în care se afla era scaldată într-o lumină caldă, plăcută, dată de cele două lămpi aprinse, de cine și când, asta era o altă poveste. Când a deschis ochii, trupul său tânăr și puternic nu mai da semne de oboseală. Ba, la văzul tăvii din lemn, ce se odihnea pe o măsuță alături de patul său, plină de bunătați, o foame de lup îl cuprinsese. Cu o poftă hulpavă, în câteva clipe goli tava. Apoi, cu câteva înghițituri de om însetat goli și carafa cu apă. Ei, da, altfel se vedea viața acum cu stomacul plin, cu setea potolită și mai ales cu trupul odihnit! Dar nu apucă să savureze prea bine masa regală, ce o servise cu atâta poftă, că ușa se deschise ușor și de el se apropie bătrâna servitoare.

- Ei, dar văd că ți-ai revenit! Bravo! Ai și mâncat, după cum ai făcut-o, se vede treaba că încă mai gătesc destul de bine! Ar trebui ca și stăpânul meu să vadă asta ca să nu-mi mai scoată ochii cum că m-am prostit la bătrânețe cu gătitul. Ba că e cam nesărată, ba că e cam nefiartă, ba că e cam acră, ba că e nu știu cum, dar eu pentru toate îi spun același lucru; nu ți-e foame, boierule, scurt, da!? Că altfel n-ai mai sta să cauți cusur! Și el, săracu, n-are încotro, mănâncă!

- Sărut mâna pentru masă! Mie mi-a plăcut foarte mult. Așa că, în ceea ce mă privește, stați liniștită!

- Ei, că asta mi-ar mai fi lipsit, ca și dumneata să mă certî! Dar, aoleu, vai de viața mea! Am uitat că trebuie să-l anunț pe boier că ai înviat! Mă duc fuga să-i spun! Că vrea să vorbească cu dumneata.

Și până să apuce să mai zică ceva flăcăul nostru, bătrâna, cu o energie nebănuită, a dispărut din odaie, la fel de repede

cum a și apărut! Doar că, de data asta, nu a plecat goală, odată cu ea dispărând și tava din lemn și carafa.

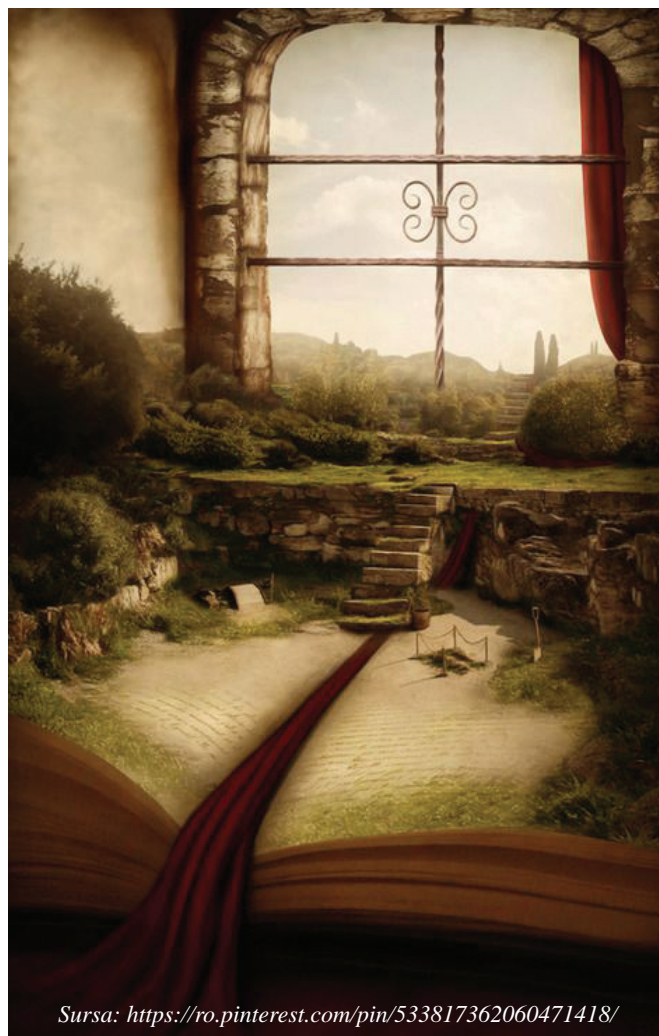
Nu după mult timp, își face apariția și stăpânul casei, bărbatul cu pletele albe, într-un impecabil halat de casă, care era croit parcă să-i scoată în evidență corpul athletic. Cu nonșalanță, se așează într-un fotoliu și printr-un gest ferm oprește intenția tânărului nostru de a se ridica.

- Stai acolo flăcăule, nu te formaliza. Am înțeles că ești bine, dar trebuie să te odihnești mai mult ca să te restabilești complet. Dacă putem vorbi acum, o facem, dacă nu, putem amâna până mâine dimineață. Nu-i nicio grabă.

Cu un gest al mâinii, îl oprește iar pe flăcău, obligându-l să asculte.

- Eu, în general, sunt un om căruia îi place să vorbească. Și recunosc asta, dar trebuie să mai recunosc ceva: nu-mi place să fiu întrerupt atunci când vorbesc, așa că, te rog, să mă lași să-mi termin ideea, apoi, atunci când te voi întreba, poți să o faci și tu. Eu sunt profesor universitar. Predau la Universitatea din oraș. Numele meu? Nu contează! Poți să-mi spui Boierule, așa cum îmi spune bătrâna mea slujnică. E un nume inventat de ea. Și-mi place! Eu n-am fost niciodată boier, în sensul ăla pe care-l știm cu toții. Ce vezi aici e făcut cu banii câștigați din slujba de profesor. Din curiozitatea specific femeiască, bătrâna mea slujnică, atunci când te-a găsit leșinat în poarta casei mele, și-a vârât nasul prin lucrurile tale. Printre cele câteva lucruri obișnuite a găsit și o carte. Neștiind să citească, mi-a adus-o mie. Acesta a fost lucrul care mi-a dat de gândit cel mai mult. Uite-o!

Și, de sub halat, a scos o carte, soioasă și cu paginile mototolite de atâtea zile în care a stat într-un săculeț alături de

Sursa: <https://ro.pinterest.com/pin/533817362060471418/>

câteva haine și care a servit atâtea nopți drept căpătâi. După cum a tresărit flăcăul la vederea acesteia, se vedea de la o poștă că-i era tare dragă.

- Acum, tu o să-mi lămurești această curiozitate. Ce caută la tine această carte extrem de rară și foarte prețioasă? Mărturisește sincer, te invidiez pentru ea!

- Boierule, cartea asta este cea după care bătrânul meu tată, fie-i țărâna ușoară, m-a inițiat în tainele scrisului și ale cititului. Am citit-o de atâtea ori, încât, te rog să mă crezi, o știu din scoarță în scoarță. Mi-e mai dragă decât viața. Ea a rămas singura mea legătură sufletească cu cel care m-a crescut și m-a educat și căruia i-am zis, din toată inima mea de copil oropsit, tată. Pentru că eu am fost un copil ce-am poposit la ușa binefăcătorului meu, venit din necunoscut. Nu am nicio amintire legată de acest trecut. Așa că, te rog din tot sufletul, să nu-mi ceri cartea ca despăgubire pentru binele ce mi-ai făcut. Nu aș putea trăi fără ea. Pentru asta voi munci cinstit și mă voi achita de toate datoriile. Nu se poate să nu ai nevoie de brațele mele. De mâine, voi fi ca nou.

La auzul acestor vorbe, Boierul nu a putut să-și ascundă un zâmbet.

- Stai liniștit flăcăule, nu te paște niciun pericol nici pe tine, nici pe neprețuita ta carte. Doar atât am să te rog: să mi-o împrumuți și mie să o recitesc, de fapt să o citesc. Pentru că, în tinerețe, am reușit, cu mare chin, trebuie să o recunosc, să o frunzăresc, mai mult decât să o citesc. Iar în ceea ce privește presupusa ta datorie, ea nu există. Ei, cred că am vorbit suficient în seara asta. Cartea ta o să mă însoțească. Tu, după ce vei mânca, te vei odihni bine, iar mâine dimineață vom putea sta iar de vorbă.

Zicând acestea, se ridică și cu o mână fermă, trage de șnurul de mătase de la capătul patului. Imediat, se ivește în ușă bătrâna.

- Ai grijă să nu-i lipsească nimic flăcăului nostru în seara asta. Mâine dimineață, când se va trezi, să-l aduci la mine în bibliotecă. Noapte bună!

Cu același gest ferm al brațului, îl opri pe flăcău de a spune ceva sau de a schița vreun semn de recunoștință. Părăsi odaia.

După o cină demnă de un rege, flăcăul nostru dormi profund, pentru prima dată după mult timp, fără griji. Totuși, ceva-l frământase și nu-i dăduse pace. Bibliotecă. Ce-o fi? Era un cuvânt nou, fără sens pentru el. Dar cum până dimineață nu

sunt decât câteva ore, n-are decât să aștepte și biblioteca aia, până să-și dezvăluie tainele.

*

Dimineața, când a fost introdus în bibliotecă, a rămas cu gura căscată! Într-adevăr, tatăl său îi spusese că sunt oameni care au foarte multe cărți, dar că unul singur poate să aibă atâtea, chiar nu putuse să-și închipuie! O sală imensă, cu rafturi până în tavan și toate pline cu cărți. La rândurile de sus nu se ajungea decât cu o scară, ce trona într-un colț. Pe jos, covoarele mari de lână, cu motive florale viu colorate, absorbeau și cel mai mic zgomot de pași. Boierul sta tolănit într-un fotoliu, la o masă mare plină cu cărți, cufundat în lectură. Cartea mea soioasă și mâinile lui albe și fine contrastau puternic. Era atât de captivat, încât nu a simțit prezență străină, decât foarte târziu. Și asta, mai ales, datorită exclamațiilor de mirare pe care, cu greu, putea să și le înăbușe flăcăul nostru.

- A, ai venit! Ce bine! Uite, dacă vrei, putem continua discuția de unde am rămas aseară. Apoi, am să-ți prezint mica mea bibliotecă. Am iubit așa de mult cărțile, încât nu am precupețit niciun efort de-a mi le procura. Ele sunt toată viața mea.

Și cu mâna arată un scaun pe care, destul de timid, flăcăul se așează.

- Acum te văd odihnit și întremat, deci nu-ți cunoști părinții, nu-ți știi obârșia. Nu-i nimic. Se mai întâmplă, din păcate, și din astea! Ai spus că știi să scrii și să citești. Ba, mai mult, ai spus că știi cartea asta a ta aproape pe de rost. Mă uimești! Asta este un lucru bun. Mă interesează să aflu de la tine ce vrei de la viață. Sper că nu ai hotărât să rămâi veșnic un rătăcitor.

- Boierule, eu sunt încă buimac! Nu știu dacă ce văd și ce simt sunt realități sau simple halucinații. Nu știu dacă dumneata, bătrâna servitoare, această sală mare și frumoasă și, mai ales, acest mare număr de cărți, sunteți cu adevărat sau doar mintea mea a luat-o razna! Oricum, vis sau realitate, mulțumesc cerului că mi le dezvăluie!

- Stai liniștit, te asigur că toate sunt reale! Mintea ta este odihnită, nu-ți joacă renghiuri.

- Boierule, nu am cuvinte, cred că nu știu atât de multe câte ar trebui să știu ca să ți le pot spune ca mulțumire!

- Ți-am mai spus, nu-mi datorezi nimic. Am ajutat un semen la necaz. Atât. Să nu mai vorbim despre asta.

- Eu, înainte ca bătrânul meu tată să mă părăsească pentru totdeauna, i-am făcut o promisiune, o promisiune pe care aș vrea să mi-o țin. Anume că mă voi întoarce în satul nostru, la căsuța noastră. Dar asta, numai după ce voi găsi hrană pentru inimă, suflet și pentru minte. Cinstit, asta i-am promis cam cu jumătate de gură, pentru că nu prea am înțeles ce vrea să însemne. Poate...

- Da, am înțeles. Eu am să-ți ofer acea hrană. Cred că cineva de acolo, de sus, te veghează. Prea s-au potrivit lucrurile așa de bine! Cine altcineva ar fi putut să-ți îndrepte pașii spre poarta mea?

Zicând acestea, Boierul se ridică, îl apucă de braț pe flăcău și, cu pași ușori, pornesc împreună să exploreze acea minunăție, numită Bibliotecă, al cărei rost unul îl știa iar altul abia acum bătea la porțile înțelegerii lui.

Întrebările curgeau fluviu din partea tânărului, răspunsurile veneau pe măsură din partea bătrânului profesor. Uite așa de repede a trecut timpul, încât bătrâna servitoare intră la idei, contrariată, de faptul că pentru prima dată Boierul nu-și respectă tabieturile, adică a trecut mai bine de un ceas de când prânzul trebuia servit și dă buzna în Bibliotecă.

Sursa: <https://ro.pinterest.com/pin/470766967284643994/>

- Boierule, la ora asta trebuia să fi servit prânzul! Ce fac, păcatele mele, că bietezele bucate s-au și răcit! Mai mâncați azi, sau nu?!

Bătrânul profesor, puțin mirat și el de trecerea atât de repede a timpului, aruncă o privire fugară spre pendula din Bibliotecă, mai mult a scuză:

- Da, ai dreptate, ai dreptate! Nici nu știu când a trecut timpul. Te rog să pui două tacâmuri, vom servi prânzul împreună.

Apoi, cu multă tandrețe, îl cuprinde de umeri pe flăcău:

- Dragul meu, mi-ai cucerit inima! Să știi că ai avut un profesor foarte bun în bătrânul tău tată. Se cunoaște că a fost un om înțelept, iar tu un elev conștiincios și receptiv. Înainte de a merge la masă, cu riscul de a fi luați la refreș de către bucătăreasa noastră pentru încă o mică întârziere, am a-ți face o propunere. Biblioteca mea necesita a fi îngrijită, ordonată pe domenii, cărțile înscrise într-un registru, eventual, dat câte un număr fiecăreia, dar despre asta mai vorbim. Și socot că Dumnezeu mi te-a scos în cale. Iată și plata, pentru că se cade să vorbim și despre asta. Cred că în doi ani vei reuși să o scoți la capăt. Pentru munca ta, vei primi câte un exemplar din fiecare dublură, cu care să-ți faci și tu o bibliotecă, pe care să o duci la casa ta. Și te asigur că sunt destule dubluri. Iar în acest timp, casa mea este și casa ta. Te încumeți? Batem palma?

- Boierule, nu numai că mă încumet, dar această propunere mă onorează și o accept din toată inima. Mai încape vorbă!?

Și cei doi, tânăr și bătrân, se îmbrățișează ca semn de pecetluire sacră a unei înțelegeri.

În toată această perioadă, de doi ani, bătrânul profesor a încercat să nu-l încurce pe tânăr, fiind o prezență discretă. Nu se întâlneau și atunci când se întâlneau nu discutau decât strict despre Bibliotecă.

*

Cei doi ani au trecut ca fulgerul pentru flăcăul nostru. A muncit pe brânci, de multe ori scurtând orele de odihnă, nu de teama că nu ar termina la timp, nu, asta se rezolva, dar, mai degrabă, pentru că nu ar putea citi cât ar fi vrut. Și pentru asta, și-a făcut și un plan, cărțile dublură care-i reveneau ca plată, nici nu s-a sinchisit să le citească. N-avea rost. Le va citi acasă, pe îndelete. Și nici lui nu-i venea să creadă cât de multe sunt aceste cărți! Făcuse o afacere bună!

Într-o seară, în Bibliotecă, transformată în dormitor, pentru aproape doi ani de către flăcăul nostru, intră, cu aceiași pași neauziți, Boierul. De data asta, rolurile s-au întors! Cel care era cufundat în lectură era flăcăul nostru.

- Vă rog să mă scuzati, nu v-am auzit, Boierule!

- Este în regulă flăcăule! Cum stăm, ne apropiem de finalul înțelegerii noastre?! Ai reușit?

- Ei, cum nu! Doar că nu am reușit să citesc mare lucru.

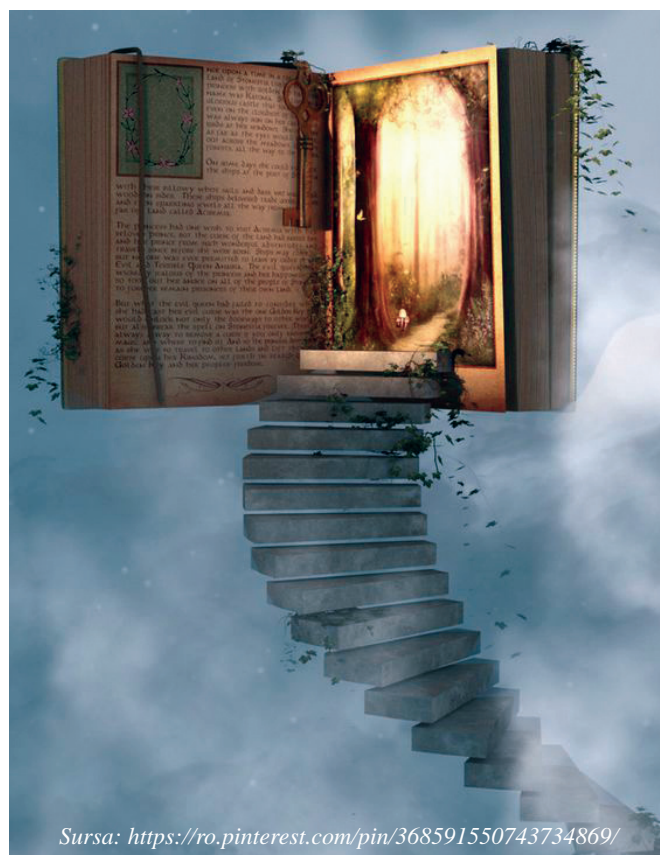
- Știu, spionul meu, pentru că știi că am avut unul, bătrâna m-a ținut la curent. Dacă ar fi să-i dau crezare, ai avut multe zile în care masa a însemnat mai mult o gustare, și multe altele le știm doar tu, bătrâna și eu, eu doar auzite. Văd că plata-ți este destul de consistentă! Mă bucur! A, dacă vrei să mai citești și alte cărți, cărți ce nu vor fi în biblioteca ta, stai liniștit, poți veni oricând să le împrumuți. Cât timp voi trăi eu, doar atât! Trebuie să-ți fac o confesiune. Eu nu am avut copii și nici familie. Ca urmare, toate bunurile mele, mai ales această Bibliotecă, de fapt acesta este și motivul pentru care te-am pus la muncă, le voi dona universității la care sunt profesor. Vreau ca și studenții, mulți dintre ei săraci, fără posibilități materiale, să le poată citi.

- Boierule, te rog să mă ierți, putem să facem o nouă înțelegere. Plata stabilită este prea mare, nici eu nu m-am gândit că vor fi atâtea cărți!

- Uau, ce-ți trece prin minte! N-ai știut tu, dar eu, da! Sunt cărțile tale, le meriți cu prisosință. Treaba este ce vei să faci cu ele? Aici este opțiunea ta. Eu nu pot să te influențez. Când ești hotărât să ne despărțim, te rog să mă anunți ca să stabilim cum și când le transportăm la noua lor destinație.

*

Flăcăul nostru, după ce a dus cărțile la casa sa, a vorbit cu un dulgher care i-a meșterit niște rafturi pe care le-a umplut cu cărți. Toată casa era acum o bibliotecă. Munca pământului moștenit de la bătrân îi asigura un trai modest. Se căsătorise, avea copii. Dar ceva lipsea. Citise cu nădejde o bună parte din cărțile sale, dar și mai multe dintre cele împrumutate de la bătrânul profesor. Era înțeleptul satului, la fel ca bătrânul său tată. Dar nu era ce-și dorea. Voia mai mult. Într-o noapte, în vis, i se părea că bătrâna lui casă, din pâlcul de tei, de la marginea satului, era asaltată de copii, tineri și bătrâni. Și fiecare avea în mână câte o carte. Câte o carte din rafturile lui. El încerca să-i oprească, dar nu putea. S-a trezit plin de apă. Dar cu mintea luminată. A înțeles, în sfârșit, ce a încercat să-i sugereze Boierul atunci când se întreba dacă va ști ce să facă cu ele? Cărțile nu erau doar pentru el, erau pentru toți cei care le iubeau. Din ziua următoare, cărțile sale au început să plece pe la casele oamenilor. Copii, tineri sau vârstnici, deopotrivă, se bucurau de înțelepciunea paginilor lor. Astfel, el a rămas, în conștiința satului, bibliotecarul.

Sursa: <https://ro.pinterest.com/pin/368591550743734869/>

Competența – element de bază în formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova

drd. Lilia POVESTCA, specialist principal
Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Știința Informării
Centrul de Formare Profesională în Biblioteconomie și Științe ale Informării
e-mail: lpovestca@bnrm.md

Forța motrică a fiecărei instituții o constituie personalul său. Bibliotecarii reprezintă cea mai importantă resursă în activitatea bibliotecii. De nivelul competențelor acestora depinde impactul instituției infodocumentare asupra societății. Pornind de la aceste afirmații, personalul de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova trebuie să conștientizeze necesitatea alinierii competențelor profesionale la standardele europene prin formare profesională continuă. „*Perfecționarea eficientă, susține Ion Stoica [31], este chiar mai dificilă decât formarea inițială. I se opun barierele sociale, de vârstă, de stil individual, de specific profesional*”. Domeniul biblioteconomic a suferit cele mai rapide și radicale schimbări în ultimele decenii, iar profesionistul are nevoie de un spectru mai larg de competențe. Psihologul Warren Bennis, referindu-se la posibilitățile oamenilor de a se adapta la ritmurile impuse de inovații, susține că oamenii „*se vor diferenția nu vertical, după rang și rol, ci în mod flexibil și funcțional, după capacitate și pregătire profesională*”. [18, p. 10].

Competențele necesare bibliotecarului modern au fost influențate de diverși factori, cum ar fi: tehnologiile avansate, așteptările complexe și diverse ale utilizatorilor, precum și factori politici, economici, sociali etc.

Termenul de competență este nucleul tuturor politicilor publice. Atât educația, cât și învățământul actual se axează pe conceptul *competență*. Procesul de formare și învățare este nelinier prin natura lui, la fel ca și gândirea umană, care este asociativă. Esența procesului de învățare poate fi explicată prin dobândirea de cunoștințe și abilități, ceea ce numim *competențe* [34, p. 186].

Distinsul profesor Ion Stoica menționa: „*Pretutindeni în lume competiția este legată de capacitatea de a defini prioritățile, de afirmare a competențelor*”. În societatea contemporană bibliotecarul desfășoară o activitate complexă și i se impun competențe generale (juridice și administrative, animație, negociere, comunicare, conceperea formării, coordonare, evaluare, gestiune contabilă-financiară, informatică, limbi străine, organizare generală și gestiunea resurselor umane, pedagogice, planificare, cercetare, redactare, statistici, valorificare, științe cognitive, matematici etc.) și specifice (cultura cărții și a bibliotecilor, a documentului și a informației) [20, pp. 77-78].

Generalizând, putem enumera: cunoașterea (cel puțin) a unei limbi străine, a tehnologiilor informaționale, a informațiilor din diferite domenii, precum și sociabilitate, abilități de comunicare interpersonală. Bibliotecarul din țările avansate, pe lângă aceste trăsături, trebuie să fie și un bun

dealer, care se ocupă cu vânzarea de produse infodocumentare online (E-Commerce - comerț electronic). Această activitate include: tranzacții financiare, efectuate electronic; plata online pentru un serviciu/produs oferit clientului offline; marketing online, cu furnizarea și plata offline; promoții online, care să încurajeze publicul să viziteze instituția respectivă, prin plata unei taxe de intrări sau să devină voluntar într-o anumită acțiune [14]. Nu putem nega că în viitorul apropiat, din lista acestor activități, unele vor fi preluate și practicate inclusiv de bibliotecarii din Republica Moldova.

S-au studiat unele din definițiile existente la nivelul competențelor și a fost perceput rolul lor în activitatea infodocumentară. Definițiile conceptului de competență sunt numeroase, conțin dimensiuni variate și pot uneori susține perspective teoretice diferite. Pentru a înțelege mai bine subiectul, este necesar a clarifica ce presupune în esență termenul „competență”, care sunt caracteristicile și componentele acestuia.

Etimologia cuvântului „competență” este de origine latină: *competere* – a se întâlni (într-un loc); a fi capabil, a fi în stare. În domeniul informației, noțiunea de competență a fost preluată din alte domenii: lingvistică, psihologie, sociologie.

Noțiunea de competență presupune capacitatea persoanei de a utiliza și combina cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, demonstrând anumite valori personale și profesionale, pentru a realiza activități de muncă la nivel calitativ, specificate într-un standard. Prin noțiunea de competență se mai înțelege capacitatea de a îndeplini anumite sarcini sau de a face ceva. Din punct de vedere psihologic, competența este un produs al cunoștințelor, aptitudinilor, deprinderilor, priceperilor, capacităților, abilităților și trăsăturilor temperamental-caracterologice, care conduc la performanță în diferite domenii [28, pp. 22-23]. Vom încerca, în continuare, să realizăm o selecție a celor mai reprezentative puncte de vedere.

Înainte de toate, este interesant să evocăm sensul cuvântului *competență* în limba română curentă, așa cum apare în DEX [11]. Competența este: „*Capacitatea cuiva de a se pronunța asupra unui lucru, pe temeiul unei cunoașteri adânci a problemei în discuție; capacitate a unei autorități, a unui funcționar etc. de a exercita anumite atribuții*”.

La rândul său, dicționarul Oxford [9] descrie competența ca fiind „*abilitatea de a face ceva cu succes sau eficient*”. În Cambridge Advanced Learners Dictionary [8], prin competență se subînțelege „*capacitatea de a face ceva bine, abilitate importantă, necesară unui loc de muncă, puterea unei persoane, afaceri, instanță sau guvern să se ocupe de ceva sau să ia decizii legale*”.

Din Cadrul european al calificărilor [25] extragem definiția: „*competență înseamnă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/ sau metodologice în situații de muncă sau de studiu și pentru dezvoltarea profesională și personală*”.

În accepțiunea Comisiei Europene [26], definiția competențelor-cheie este următoarea: „*Competențele-cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți*”.

Pentru mulți autori, competența reprezintă capacitatea de adaptare a individului la o varietate de situații de învățare și profesionale. Noțiunile de competență și capacitate deși au asemănări, sunt diferite. O competență include mai multe capacități, iar nicio capacitate nu poate îngloba o competență [5]. Când afirmăm că o persoană este competentă, ne atribuim o judecată despre ea. O competență nu este o descriere simplă a unei acțiuni sau comportament așteptat, ci „*o structură organizatorică a activității*”, consideră unii autori ca Jonnaert Ph., Barret J., Masciotra D., Yaya M., „*competențele reprezintă o combinație dinamică de calități, abilități și aptitudini*” [32, pp. 71-74].

În Dictionary for Library and Information Science [10] competențele sunt definite astfel: „*capacitățile preconizate de o persoană angajată pentru a îndeplini o anumită slujbă sau finalizarea cu succes a unui curs de studiu sau de formare. În biblioteconomie - cunoștințele, abilitățile și experiența necesară pentru a gestiona în mod eficient responsabilitățile profesionale, de obicei în cadrul unei specializări, exprimate inclusiv mai degrabă decât ca un set de standarde minime*”.

Analizând definițiile mai multor cercetători, observăm că termenul de competență se utilizează paralel cu alte componente: „cunoștințe” – „*a ști*”, „capacități” – „*a ști să faci*” și „atitudini” – „*a ști să fii*”. Deducem că prin entitatea „competențe” se subînțeleg toate cele trei componente: cunoștințele, capacitățile și atitudinile.

La analiza aspectului de cunoaștere al competențelor care se referă la un domeniu, Rumleanski Mihail [29, p. 198] remarcă două tipuri de cunoștințe:

1. Cunoștințe obținute în procesul studiilor în instituții de învățământ sau căpătate în decursul vieții. Ele însumează ansamblul/o parte de informație despre domeniul dat;

2. Cunoștințe individuale care se referă la propria experiență, obținute în urma lecturilor suplimentare, reflecțiilor personale etc.

În ceea ce privește abilitățile de utilizare a cunoștințelor, deosebim:

- abilități convenționalizate, obținute în urma studiilor, stagiilor prevăzute de programele de învățământ;
- abilități achiziționate pe parcursul activităților postuniversitare, care reies din efectele obținute în urma utilizării cunoștințelor și abilităților convenționalizate și proprii în diferite situații de exploatare, producere, instruire.

Astfel, atunci când vorbim despre un individ competent, trebuie să ne axăm pe următoarele realități: (1) ce știe el despre un anumit domeniu; (2) cum utilizează ceea ce știe; (3) care este efectul utilizării.

Harm Biemans [4, p. 90] numește conceptul de competență „elastic” și distinge șase caracteristici ale acestuia:

1. Competențele sunt legate de un anumit context;
2. Competențele sunt indivizibile (cunoștințele, aptitudinile și atitudinile fiind integrate);
3. Competențele sunt schimbătoare;
4. Competențele sunt legate de acțiune;
5. Competențele necesită învățare și dezvoltare;
6. Competențele sunt interdependente.

Una din caracteristici care presupune că acestea necesită învățare și dezvoltare este stipulată de către Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din Republica Moldova care apreciază: „*competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe și capacități dobândite prin învățare, ce permit identificarea și rezolvarea în context divers a unor probleme specifice unui anumit domeniu*” [23, p. 28].

Specialiștii din domeniul informației conștientizează că schimbarea nu poate fi realizată de personalul vechiului format, ci de unul competent, capabil să producă evoluție. În ultimii ani, conceptul de competență este utilizat frecvent în limbajul biblioteconomic din Republica Moldova de către specialiști, precum: Lidia Kulikovski, Nelly Țurcan, Ludmila Corghenci, Vera Osoianu, Tatiana Coșeri etc.

Sub aspect conceptual, Lidia Kulikovski, menționează: „*competența este capacitatea de acțiune eficace față de diferite situații prin mobilizarea cunoștințelor necesare, în timpul oportun, în scopul identificării și rezolvării problemelor*” [17, p. 105]. Pornind de la această afirmație, literatura de specialitate definește următoarele tipuri de competențe:

◆ *Profesionale* – competențe aplicate în diverse situații de muncă sau competențe care sunt necesare pentru a realiza activitățile solicitate la locul de muncă la nivelul calitativ (în baza lor, persoana este evaluată la locul de muncă; sunt bază pentru angajarea în câmpul muncii și ocuparea unui post anume). Deducem că în baza lor poate fi evaluată capacitatea persoanei de a aplica, transfera și combina cunoștințe, deprinderi și atitudini în diverse medii și situații de muncă.

Bibliotecarul erei cognitive este expert în cunoaștere și resurse informaționale, posedă abilitatea de a selecta, evalua, indexa, prezerva, disemina resursele infodocumentare pe diverse formate, evaluează necesitățile informaționale ale clienților, creează produse și servicii eficiente care să corespundă necesităților utilizatorilor din aria de servire, utilizează în activitate tehnologiile moderne de informare și comunicare, instruieste clienții în vederea utilizării acestora, elaborează baze de date online, îmbunătățește permanent serviciile pentru utilizatori în corespundere cu necesitățile în continuă schimbare ale acestora. Aptitudinile necesare pentru

Sursa: <https://depositphotos.com/106968460/stock-photo-competency-word-cloud-concept-4.html>

dezvoltarea acestor competențe profesionale sunt: analiză, diagnoză, cercetare, comunicare, organizare, coordonare, identificare, interviu, clasificare, ordonarea priorităților, promovare etc. Competențele profesionale indică de ce avem nevoie pentru a putea demonstra cele mai potrivite competențe necesare postului pe care îl deținem sau dorim să-l obținem.

◆ *Personale* – reprezintă caracteristici de dezvoltare personală; sunt legate indirect de postul ocupat (influențează profesionalismul). Competențele personale indică: aptitudinile și preocupările care trebuie să caracterizeze bibliotecarul pentru a crește profesional.

◆ *Tehnologice* – unele surse le integrează în cele profesionale, altele le evidențiază ca set separat și le egalează cu competențele profesionale și cele personale [24, pp. 227-231].

În cazul firmelor prestatoare de servicii pot fi identificate trei tipuri de competențe distincte: competențe comportamentale, tehnice și personale. Instituția infodocumentară, ca prestatoare de servicii informaționale și documentare, include tipurile respective:

Competențele comportamentale se află la „suprafață” și cuprind trăsături ca politețea, amabilitatea și prietenia față de utilizatori în procesul de servire.

Competențele tehnice se referă la o arie mai extinsă de cunoștințe și aptitudini necesare pentru realizarea sarcinilor. De exemplu, bibliotecarul cunoaște domeniul de indexare a documentelor, pe când aptitudinile sale vizează deprinderi necesare pentru a atribui vedeta de subiect în baza de date.

Competențele personale reprezintă o combinație de trăsături și motivații individuale. Într-o instituție infodocumentară, persoanele care sunt motivate de realizări sunt dispuse să-și asume responsabilitatea realizării unor obiective provocatoare [22, p. 256].

Conform literaturii de specialitate publicată în Franța, Marea Britanie, Germania, SUA, Rusia, România, Republica Moldova etc., competențele bibliotecarilor includ:

- Competențe cognitive, care vizează utilizarea teoriei și a conceptelor, precum și a capacităților de cunoaștere dobândite tacit și informal prin experiență;
- Competențe funcționale, care sunt deprinderi sau capacități de utilizare a cunoștințelor într-o situație de muncă dată;
- Competențe personale, care vizează capacitatea adoptării unei atitudini și/sau unui comportament adecvat într-o situație particulară;
- Competențe etice, ce presupun demonstrarea anumitor valori personale/profesionale [33].

Pentru a fi competent și a avea o carieră de succes, personalul de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova trebuie să dețină competențele specifice profesionale domeniului și posibilități de recalificare necesare altor domenii, de cunoaștere de limbi străine, de comunicare, de lucru în echipă, să aibă motivarea profesională, dezvoltarea profesională/personală, să dețină și alte competențe, precum:

- abilitatea de a face față schimbărilor (capacitatea de adaptare la situații noi, managementul riscului), creativitate și gândire inovatoare;
- capacitatea de analiză și sinteză, de a lua decizii și de a elabora documente specifice;
- de a acționa independent și creativ, de a organiza, coordona și realiza problemele apărute în domeniu;
- de a realiza comunicări și prezentări în public;
- de analiză critică și autocritică etc. [13, pp. 112-117].

În acest context, remarcăm că formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile

Republicii Moldova devine foarte importantă pentru a modifica abilitățile și cunoștințele și a integra noi tehnici și metodologii în activitatea zilnică. Instruirea devine prioritară în dezvoltarea competențelor și a progresului bibliotecarului în anii următori [19]. Doar un specialist instruit zi de zi poate schimba imaginea, rolul bibliotecii dintr-o simplă clădire cu documente disponibile lecturii, într-o instituție care oferă servicii performante pentru educarea utilizatorilor, într-o reală sursă deschisă spre cunoaștere. Necesitatea dezvoltării permanente a competențelor și actualizarea cunoștințelor este evidentă. Personalul trebuie pregătit sistematic pentru a face față noilor provocări și implicit dezvoltării tehnologiilor de informare și de comunicare. Amintim că în societatea informațională modernă, bazată pe cunoaștere ca factor esențial al progresului tehnologic și social, învățarea pe tot parcursul vieții (lifelong learning) devine o prioritate pentru dezvoltarea sistemului educațional mondial. Trecerea la economia digitală pune în fața acestui format educațional sarcini ce țin de crearea condițiilor necesare pentru extinderea și dobândirea de noi competențe pentru milioane de profesioniști care activează în diferite domenii profesionale.

Problema calității potențialului uman este calificată drept una dintre cele mai importante și stringente probleme ale politicilor statale. De aceea, importanța de dezvoltare și valorificare a procesului de învățare pe tot parcursul vieții capătă un caracter necesar societății noastre. Această idee este stipulată în *Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2020* care este orientată spre formarea și dezvoltarea competențelor, investirea în dezvoltarea competențelor, pentru a ajuta cetățenii să anticipeze și să gestioneze schimbările. Oamenii trebuie să aibă posibilitatea de a dobândi și de a dezvolta noi competențe pe tot parcursul vieții [6, pp. 155-156].

În *Codul Educației al Republicii Moldova* [7, p. 17] finalitățile educaționale sunt formulate în termeni de competențe: „Educația are ca finalitate principală formarea unui caracter integru și dezvoltarea unui sistem de competențe care include cunoștințe, abilități, atitudini și valori ce permit participarea activă a individului la viața socială și economică”. Formarea competențelor profesionale ale personalului de specialitate din biblioteci poate fi realizată prin:

Educație formală – ansamblul acțiunilor didactice și pedagogice proiectate instituțional prin structuri organizate sistemic, pe niveluri și cicluri de studii, în cadrul unui proces de instruire realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu;

Educație nonformală – ansamblul acțiunilor instructive proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extrașcolar, constituit ca o punte între cunoștințele asimilate la lecții și cunoștințele acumulate în contextul educației informale;

Educație informală – ansamblul influențelor instructive și pedagogice exercitate spontan și continuu asupra individului în familie, în localitate, în cartier, în stradă, în (micro)grupuri sociale, în mediul social (cultural, profesional, economic, religios etc.), în comunitate (națională, zonală, teritorială, locală) și prin mass-media (presa scrisă, radio, televiziune etc.).

Sistemul de formare profesională continuă a specialiștilor din domeniul infodocumentar prevede utilizarea oportunităților oferite de către sursele externe (centre specializate naționale și departamentale de instruire continuă; reuniuni profesionale; programe și proiecte integrate; stagii, comunicare profesională etc.), dezvoltând și aplicând posibilitățile și sursele interne de formare a personalului. Cele din urmă țin de organizarea procesului de instruire continuă nemijlocit la locul de muncă în funcție de specificul și necesitățile instituției și ale

personalului acestuia: stagii, încredințarea sarcinilor, rotația pe posturi etc. [12, p. 43].

Este necesar să menționăm că dezvoltarea competențelor profesionale în procesul instruirii cuprinde următoarele elemente:

- *Subiecții supuși instruirii* – aceștia sunt personalul de specialitate din bibliotecă. În procesul de instruire se recomandă a se realiza o investigație obiectivă a nivelului de pregătire pe care îl au subiecții (studii, grad de calificare, stagiul, tip de bibliotecă etc.);

- *Programul de formare* – presupune transpunerea eficientă a programelor în ore de instruire, activități, ateliere, cursuri, workshop-uri; cu alte cuvinte, reprezintă activitatea centrală a formatorilor;

- *Activitățile de instruire* – presupun diversificarea activităților tradiționale și aplicarea formelor noi sub influența tehnologiilor informaționale în scopul de a interacționa cu colegii, de a activa în grup, de a investiga individual, mai exact, de a se implica în procesul formării sale; [1, p. 99].

- *Formator sau „organizator de instruire”* – subiecții care transmit cunoștințe notorii din domeniu, prin intermediul centrelor de formare. Sarcina formatorului este de a forma celor instruiți abilități de utilizare a cunoștințelor și de a-i motiva pentru autoinstruirea continuă.

- *Resursele instruirii* – materiale, manuale, reviste, prezentări, mijloace informatice, suport tehnic, soft-uri etc.;

- *Evaluarea* – evaluarea rezultatelor instruirii prin teste, activități practice, cercetări individuale, chestionare etc. care vor servi punct de plecare pentru un proces educațional „nou” cu o eficiență sporită de dezvoltare a competențelor profesionale ale bibliotecarilor.

În această ordine de idei, remarcăm că desfășurarea procesului de instruire trebuie să fie bine organizat și planificat pentru a obține rezultatele așteptate – dezvoltarea competențelor personalului bibliotecar (alocarea optimă a resurselor, utilizarea mijloacelor, modificări în strategiile de instruire, îmbinarea diverselor metode de instruire etc.).

Referindu-ne la dezvoltarea competențelor personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova, remarcăm că acest proces se poate realiza prin forme și metode diferite:

- *Cooperare și informare* – colaborări între bibliotecari din Sistemul Național de Bibliotecă, participări la proiecte, împrumuturi inter-bibliotecare de literatură de specialitate, reuniuni de lucru etc.;

- *Întâlniri, schimburi de experiențe* – participări la simpozioane, conferințe la nivel național și internațional, în scopul de a fi la curent cu noile schimbări ale profesiei din țară și de peste hotare;

- *Apariția în revistele de specialitate și cele ale asociațiilor profesionale a unor articole* utile muncii bibliotecarului;

- *Elaborarea unor bibliografii* care cuprind literatura de ultima oră utilă profesiei, atât în format tradițional cât și electronic în vederea informării specialiștilor din întreaga țară;

- *Implicarea asociațiilor profesionale* în ridicarea gradului de pregătire profesională prin organizarea unor cursuri de specialitate moderne, organizarea unor excursii de documentare în țările vecine, cunoașterea situației exacte a nivelului de pregătire a bibliotecarilor din țară etc. Apreciem rolul asociațiilor (Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău”);

- *Aderarea bibliotecilor la diferite proiecte și programe naționale și internaționale* le oferă oportunități de dotare tehnică, dar și de dezvoltare a competențelor profesionale ale bibliotecarilor prin participarea la diverse forme de instruire: ateliere de lucru, work-shop-uri, școli de vară. Ca exemplu, menționăm unele proiecte la care au aderat bibliotecile publice teritoriale și cele din instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova:

Proiectul *Modernizarea Serviciilor Bibliotecilor Universitare din Republica Moldova* (aprilie 2016-noiembrie 2019) se realizează în parteneriat între 18 biblioteci universitare din Republica Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România [27].

Proiectul ERASMUS + *Library Network Support Services (LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming library services (LNSS)* (Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea

Sursa: <https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=dDxp1peH&id=32EBE1DD4CF79CCDC92F41661258BA513AD38B45&thid=OIP.dDxp1peHgGxxORkJ3-3oTgHaCw&mediaurl=https%3A%2F%2Fst.unimedia.info%2Fcontent%2Fnews%2Fbig%2Ferasmus-youth-info-centru-s-a-lansat-si-in-republica-moldova--centrul-vine-sa-informeze-tinerii-despre-oportunitatile-programului-erasmus--1500288274.png&exph=261&expw=700&q=erasmus%2b+moldova&simid=607989484229889758&selectedindex=36&ajaxhist=0&vt=0&sim=11>

bibliotecilor) (2015-2018). Scopul Proiectului: consolidarea și modernizarea bibliotecilor, ridicarea nivelului competențelor și abilităților personalului de bibliotecă în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea unor biblioteci inovatoare – partener inerent pentru educație, cercetare și învățarea pe tot parcursul vieții [16, pp. 43-55].

Proiectul *TEMPUS MISISQ* (2013-2017) a fost realizat de 7 biblioteci universitare din Republica Moldova în parteneriat cu bibliotecile din Lituania, Letonia, Ungaria și România (în total 13 biblioteci) [15, pp. 94-104].

Tematica privind instruirea personalului de specialitate din bibliotecile universitare s-a axat pe dezvoltarea competențelor profesionale cu privire la implementarea noilor servicii și oportunități pentru utilizatori, inclusiv inițierea, crearea și asigurarea activității Centrelor de scriere academică; cunoașterea diverselor metode de instruire: comunicare, explorare, acțiune și raționalizare, elaborarea strategiilor; consolidarea cunoștințelor și abilităților în domeniul culturii informației, managementul datelor de cercetare, înregistrare, operare, gestionare; instrumente de regăsire a informației, evaluarea cercetării, factori de impact, etica utilizării informației, plagiatul etc.

În cadrul Programului *Novateca*, implementat de IREX Moldova, cu susținerea Fundației Bill și Melinda Gates, în cooperare cu Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (2012-2018), peste 1.500 de bibliotecari au fost instruiți în Centre Naționale și Regionale de Formare Profesională. Dintre abilitățile dobândite menționăm: folosirea eficientă a noilor tehnologii, modalități de diversificare a serviciilor oferite utilizatorilor și a surselor de informare, abordări privind stabilirea de parteneriate, exemple de transformare a bibliotecii într-un loc pentru învățare continuă și creativitate [3].

În cadrul Proiectului *Împreună pentru comunitate* (2017-2018), implementat de IREX Moldova și Programul *Novateca*, au fost pregătiți bibliotecari-formatori pentru a dezvolta servicii de bibliotecă ca urmare a instruirilor în domeniul managementului prin proiecte.

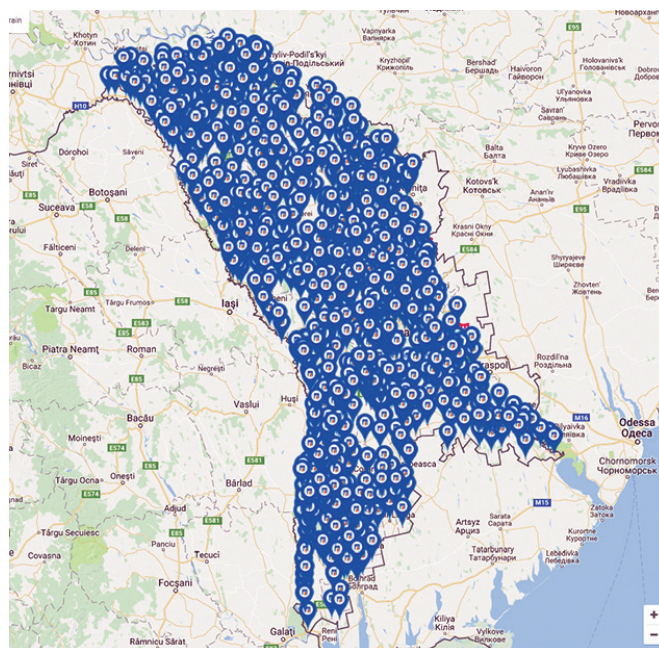
Proiectul *EU sunt promotorul schimbării!* (noiembrie 2019-decembrie 2020), implementat în cadrul programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de către Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer Stiftung, își propune să instruiască bibliotecarii în utilizarea instrumentelor de comunicare și advocacy pentru soluționarea problemelor comunitare [2].

În urma analizei efectuate, putem conchide că formarea profesională continuă a bibliotecarilor din bibliotecile Republicii Moldova trebuie să se bazeze pe următoarele priorități strategice, acceptate și promovate la nivel internațional:

- formarea / dezvoltarea unor „euro-competențe în informare și documentare”, care presupune personal competent și competitiv pe plan european;
- realizarea programului „cultura informațională a bibliotecarului și utilizatorului”;
- contribuția la asigurarea calității educației și învățării, a egalității șanselor de acces și informare, optimizării serviciilor oferite;
- participarea efectivă a bibliotecarilor la organizarea și extinderea învățării la distanță;
- contribuția specialiștilor din domeniul infodocumentar la formarea unei „noi culturi a informației și cunoașterii”, cu efecte în formarea inițială și în cea continuă, a tuturor membrilor societății, indiferent de vârstă [30, p. 42].

Referințe bibliografice:

1. ARDELEAN, Aurel ș.a. *Didactica formării competențelor* [online]. Arad, 2012. 212 p. [citată 06.12.2019]. Disponibil: www.uvvg.ro/cdep/wp-content/uploads/2012/06/Didactica-competente-final.pdf
2. Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: Raport 2016-2019 [online]. [citată 04.02.2020]. Disponibil: http://abrm.md/wp-content/uploads/2015/07/Raport-de-activitate-ABRM-2016-2019_compressed.pdf
3. BAȘ, Cristina. Programul „NOVATECA”, a modernizat peste o mie de biblioteci din întreaga țară [online]. [citată 04.02.2020]. Disponibil: <https://sputnik.md/radio-podcasturi/20181118/23079314/Programul-Novateca-a-modernizat-pesto-o-mie-de-biblioteci-din-ntreaga-ar.html>
4. BIEMANS, Harm ș.a. Competence-based VET in the Netherlands: background. In: *Journal of Vocational Education and Training* [online] 2004, nr. 4 pp. 523-538 [citată 11.12.2019]. Disponibil: [pitfallshttp://www.bwpat.de/7eu/biemans_et al_nl_bwpat7.pdf](http://www.bwpat.de/7eu/biemans_et al_nl_bwpat7.pdf)
5. CABAC, Valeriu. *Noțiunea de competență în cursul universitar „Didactica informaticii” (I)* [online]. [citată 31.11.2019]. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/1766/1/Cabac.PDF>
6. CHISTRUGA-SÎNCHEVICI, Inga. Autoevaluările tinerilor și solicitările angajaților cu privire la competențele personale. În: *Creșterea economică în condițiile globalizării*: conf. intern., ed. a 12-a, 12-13 oct., 2017. Chișinău: INCE, 2017. 206 p. ISBN 978-9975-3171-7-7.
7. Codul educației al Republicii Moldova: nr. 152 din 17.07.2014. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 319-324, 24 oct., pp. 17-52.
8. Competence. In: *Cambridge Dictionary* [online]. Cambridge University Press, 2018 [citată 02.01.2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/competence>
9. Competence. In: *English Oxford Living Dictionaries* [online]. Oxford University Press, 2018 [citată 02.01.2020]. Disponibil: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/competence>

novateca-interactive-library-map

Sursa: https://www.irex.org/sites/default/files/inline-images/novateca-interactive-library-map_2.png

10. Competencies. In: *Dictionary for Library and Information Science* [online]. [citată 03.02.2020]. Disponibil: https://www.abc-clio.com/ODLIS/odlis_c.aspx 33
11. Competență. În: *Dicționarul explicativ al limbii române* [online]. [citată 02.01.2020]. Disponibil: <http://www.dex.ro>
12. CORGHENCI, Ludmila. *Bibliotecarul și Biblioteca: aspect ale eficienței profesionale*. Chișinău: Epigraf SRL, 2009. 112 p. ISBN 978-9975-947-83-1.
13. COTELNIC, Valentina. Calitatea forței de muncă – factorul determinant al pieții competitive. In: *Creșterea economică în condițiile globalizării*: conf. intern., ed. a 12-a, 12-13 oct., 2017. Chișinău: INCE, 2017. 206 p. ISBN 978-9975-3171-7-7.
14. DINU, Nicoleta-Roxana. *Bibliotecarul în era noilor tehnologii informaționale* [online]. [citată 04.12.2019]. Disponibil: http://www.icvl.eu/2010/disc/cniv/documente/pdf/sectiuneaE/sectiuneaE_lucrarea06.pdf
15. HARCONIȚA, Elena. MISISQ WP3 - Cultura informației în bibliotecile universitare din Republica Moldova. In: *Magazin bibliologic*. 2016, nr. 1-4, pp. 94-104. ISSN 1857-1476.
16. HARCONIȚA, Elena. Proiectul LNSS - ERASMUS + : realizări și impact. În: *Confluente Bibliologice: Revistă de biblioteconomie și științele informării* [online]. 2016, nr. 3-4 (45-46), pp. 43-55. [citată 22.12.2019]. ISSN 1857-0232. Disponibil: <http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/confbib.html>
17. KULIKOVSKI, Lidia. *Cartea, modul nostru de a dăinui: Contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic: interviuri, management, instruire, biblioteci-bibliotecari, asociația, miscelaneu*. Chișinău: Reclama, 2006. 268 p. ISBN 978-9975-937-62-7.
18. KULIKOVSKI, Lidia. Competența – noțiune definitorie în dezvoltarea profesională. În: *BiblioPolis*. 2005, nr. 3, pp. 8-16. ISSN 1811-900X.
19. KULIKOVSKI, Lidia. Managementul resurselor umane în bibliotecile din Republica Moldova: abordare teoretico-metodologică. În: *BiblioPolis*. 2010, vol. 34, nr. 2. pp. 15-29. ISSN 1811-900X.
20. MARINESCU, Nicoleta. *Dezvoltarea profesională biblioteconomică: culegere de interviuri, articole, comunicări, proiecte*. Iași: Princeps Edit, 2007. 155 p. ISBN 978-973-1783-44-4.
21. MIHUȚ, Ioan. *Management general*. Cluj-Napoca: Carpatica, 2003. 116 p. ISBN 973-9875-29-7.
22. MILITARU, Gheorghe. *Managementul serviciilor*. București: Editura „C. H. Beck”, 2010. 358 p. ISBN 978-973-115-822-8.
23. OBOROCEANU (TIMUȘ), Veronica. *Formarea competențelor profesionale ale studenților pedagogi în baza tehnologiilor informaționale și comunicaționale*. Tz. de doct. în științe pedagogice [online]. Chișinău, 2016, 178 p. [citată 30.10.2019]. Disponibil: http://www.cnaa.md/files/theses/2016/50090/veronica_oboroceanu_thesis.pdf
24. OSOIANU, Vera. *Biblioteca în căutarea identității*. Chișinău: BNRM, 2013. 356 p. ISBN 978-9975-62-340-7.
25. Recomandarea consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [online]. [citată 23.01.2020]. Disponibil: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/ro.pdf>
26. Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [online]. 2018 [citată 11.10.2019]. Disponibil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT)
27. *Reports Project “Modernization of academic library services in Moldova”*, Project number CPEA-2015/10014. Project period: 2016-2019 [online]. [citată 15.01.2020]. Disponibil: <https://newinformationservices.wordpress.com/reports/>
28. ROBU, Viorel. *Competențe sociale și personalitate*. Iași: Editura Lumen, 2011, 153 p. ISBN 978-973-1662-97-8.
29. RUMLEANSCHI, Mihail. Competențele generale și rolul lor în decodarea textelor. In: *Abordarea prin competențe a formării universitare: probleme, soluții, perspective*: Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, 8 oct. 2010 [online]. Bălți, 2011, pp. 195-198. [citată 25.11.2019]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/2705/1/Rumleanschii_M_decodarea_text.pdf
30. SOCHIRCĂ, Zinaida. Instruirea pe parcursul întregii vieți și cultura informațională a bibliotecarului: reflecții conceptuale și implementări. În: *Symposia Professorum: Materiale sesiunii șt. din 12 oct., 2006*: Ser.: Biblioteconomie. Informare. Documentare. Chișinău: ULIM, 2006. 140 p. ISBN 978-9975-920-04-9.
31. STOICA, Ion. *Criza în structurile infodocumentare. Sensuri și semnificații*. Constanța: Ex Ponto, 2001. 222 p. ISBN 973-8227-08-9.
32. ȘLEAHTIȚCHI, Maria. Formarea competențelor filologice: concept, sistem, praxis. În: *Abordarea prin competențe a formării universitare: probleme, soluții, perspective*: Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „Alec Russo” din Bălți, 8 oct. 2010 [online]. Bălți, 2011, pp. 71-74. [citată 30.11.2019]. Disponibil: http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/2561/1/Sleahitichi_M_conf_2010.pdf
33. ȚURCAN, Nelly. *Bibliotecarul 2.0. Competențe și abilități pentru Biblioteca 2.0*: [comunicare: seminar național, 29 noiembrie 2009, Chișinău] [online]. [citată 07.01.2020]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/cdbclub/cdocuments-and-settingssooianuvdesktopbibliotecarul-2-0-competente>
34. UNGUREANU, Elena. Hipertextul în contextul științei deschise. În: *Știința Deschisă în Republica Moldova*. Chișinău: IDSI, 2018, 263 p. ISBN 978-9975-3220-3-4.
35. XAVIER, Roegiers. Las implicaciones de la pedagogia de la integracion en los curriculos. In: *Referencias* [online]. 27 jul., 2009. [citată 02.01.2020]. Disponibil: <https://core.ac.uk/download/pdf/35147072.pdf>

Biblioteca Municipală Medgidia: 1949-2019

ASAN Neugis, bibliotecar responsabil
Biblioteca Municipală Medgidia
e-mail: bmedgidia@gmail.com

Municipiul Medgidia este situat în partea de sud-est a României, în mijlocul Podișului Dobrogei, la 200 km est de București, 39 km vest de Constanța, 144 km sud de Tulcea și 39 km nord de Vama Veche. Podișul Dobrogei de Sud din care face parte și Podișul Medgidiei este parte integrantă a regiunii geografice cunoscută sub denumirea de Podișul Dobrogei. Se mărginește la nord cu comuna Cuza-Vodă, la nord-est cu localitatea Castelu, la nord-vest cu localitatea Satu-Nou, iar la sud-S-V cu localitatea Remus Opreanu.

Locul unde se află orașul și împrejurimile acestuia au o istorie de mii de ani. Prima așezare umană pe teritoriul localității este atestată încă din neolitic, prin descoperirea unei mori de cereale acționată manual și a unor obiecte de ceramică aparținând culturii Hamangia.

În perioada stăpânirii romane au fost construite valurile de apărare, adevărate centuri de fortificații militare – între *Axiopolis* și *Tomis*. Valurile cunoscute de noi toți sub denumirea de *Valul lui Traian* umau *Valea Carasu* și treceau chiar prin locul unde este astăzi orașul. De-a lungul secolelor, așezarea de pe Valea Carasu s-a aflat sub ocupație romană, apoi sub cea a Imperiului Roman de Răsărit, devenit Imperiul Bizantin, apoi sub ocupație otomană.

Primele izvoare scrise despre existența orașului Medgidia sunt din perioada stăpânirii otomane. Călătorii străini care au trecut prin aceste locuri menționează, în însemnările de călătorie, informații referitoare la târgul Carasu. În anul 1653, călătorul sultanal Evliya Celebi efectuează prima descriere amănunțită a „orașelului CARA-su”: *„Deoarece această localitate este situată în interiorul Dobrogei, totdeauna e lipsită de apă. În fiecare an, la revărsarea Dunării, se formează lacuri cu apă neagră, de unde și orașelul își trage numele.”* Orașul a luat ființă în centrul Dobrogei, ținut mărginit la nord și vest de fluviul Dunărea, la est de Marea Neagră. La jumătatea secolului al XVII-lea, Cara-su, adică Medgidia de astăzi, era una dintre cele mai dezvoltate așezări dobrogene.

Grav afectat de războiul ruso-turc din perioada 1828-1829, Carasu devine o ruină. Orașul înfloritor devine sărăcăcios, populația scade alarmant. Târgul era frecventat de negustorii din Brașov, precum și de locuitorii din Rumelia, Albania și Macedonia, care veneau pentru a-și valorifica produsele proprii constând în mătase, lână, cai, bovine dar și pentru a cumpăra produse de manufactură, galanterie, marochinărie, sticlărie și coloranți. Tot aici se comercializau articole de sticlărie și mercerie din Viena și Brașov. Ceea ce îi atrăgea pe negustori erau clădirile comerciale disponibile în oraș și târgul, care își câștigase o faimă internațională.

Întemeierea oficială a orașului Medgidia, prin decretul imperial din 1856, a reprezentat un caz special de colonizare otomană. Noul oraș a fost întemeiat prin decizia guvernului otoman central, fiind construit și dezvoltat pe baza unui plan urbanistic elaborat de departamentele tehnice ale Ministerului Comerțului și ale Consiliului Construcțiilor, special pentru a găzdui refugiații din Crimeea și pentru a servi drept centru pentru dezvoltare economică a Dobrogei centrale.

Originea denumirii orașului este legată de numele sultanului reformator Abdul Medgid al XXXI-lea din dinastia Osmanlâilor, fiul lui Mahomed, care a domnit între anii 1839-1860 și care a refăcut orașul, greu încercat în războiul din 1828-1829. La data de 2 septembrie 1856 a fost emis firmanul de întemeiere a orașului, în cinstea sultanului și pentru sprijinul acordat în reconstrucție, orașul a primit numele acestuia. Perioada în care Abdul Medgid s-a aflat la conducerea imperiului a fost cea mai bună pentru oraș. Firmanul poartă data de Muhaream 1273 (2 septembrie 1856) care este considerată data oficială a întemeierii orașului, pe document găsim-se semnătura primului ministru otoman Mehmed Emin Ali. Medgidia are onoarea de a fi prima și cea mai importantă așezare concepută și construită după noul sistem.

Revenirea Dobrogei la regat, în 1878, a însemnat o nouă etapă în istoria așezării de pe Valea Carasu. Proclamația către locuitorii Dobrogei, făcută de Regele Carol I la 14 noiembrie 1878, care enumera privilegiile și desființarea birurilor către Imperiul Otoman era, în același timp, și un îndemn la toleranță. Vin în provincie români din Transilvania, Oltenia, Moldova și Muntenia, atrași de pământurile de aici și mai ales de privilegiile pe care le primeau.

La 19 octombrie 1879 Alteța sa, Regele Carol I, a fost întâmpinat pe peronul gării din Medgidia de populație și aclamat printr-un imn intonat de elevii români și tătari. Vizita era făcută în contextul preluării atribuțiilor administrative ale Dobrogei, după Congresul de pace de la Berlin, din 1878, prilej cu care specifica *„Și creștini și musulmani primiți dară cu încredere autoritățile române”*.

Dezvoltarea orașului a fost întreruptă de izbucnirea Primului Război Mondial. Locuitorii au acordat ajutor armatei române în 1916, apoi au fost nevoiți să suporte regimul ocupației militare. Perioada interbelică a fost și pentru Medgidia una de refacere și apoi de evoluție până în anii '30 ai secolului trecut, evoluție întreruptă de izbucnirea celei de-a doua conflagrații mondiale. Sfârșitul războiului a adus și pentru oraș aceleași schimbări ca pentru toată țara, un nou regim politic cu tot ceea ce a însemnat acesta. Regimul

comunist a trecut la exproprieri, naționalizări, industrializare și construirea „socialismului”. Unele exproprieri au fost justificate de construirea Canalului Dunăre - Marea Neagră.

Evenimentele din 1989 au însemnat schimbare și pentru urbea de pe Valea Carasu. Medgidia a fost declarată municipiu prin Legea nr. 104/1994, devenind a doua localitate ca mărime și ca importanță a județului Constanța.

Cultura este o investiție într-un viitor de calitate. Primăria și instituțiile culturale aflate în subordine și nu numai, depun toate diligențele necesare pentru ca fenomenul cultural local să fie într-un continuu crescendo calitativ și cantitativ, cât mai variat și deschis tuturor categoriilor de vârste.

Biblioteca Municipală Medgidia este cea mai importantă bibliotecă publică din municipiu, având o bogată tradiție culturală, cu un fond de carte de peste 75.000 de volume cu caracter enciclopedic și colecții de publicații periodice, organizate după normele biblioteconomice. Biblioteca este, totodată, centru de informare, formare, pregătire profesională și intelectuală a membrilor comunității.

Biblioteca Municipală Medgidia a fost înființată în anul 1949 cu un fond de publicații constituit din donații de la alte biblioteci, constând mai mult în broșuri, așa cum reiese din amintirile primei bibliotecare Anghel Panait Ecaterina (foto).

Prin HCM nr. 1542/1951, biblioteca devine bibliotecă raională, primește donații bugetare mai mari pentru completarea colecțiilor din producția editorială curentă și este înzestrată cu un mare număr de volume de la „Camera Cărții”, ajungând astfel, la jumătatea anului 1960, la peste 25.000 de volume.

Prin aceeași HCM, biblioteca devine centru metodic pentru toate bibliotecile din cuprinsul raionului. Noua împărțire administrativ-teritorială din 1968 o transformă în bibliotecă orășenească, pentru ca în anul 1994, odată cu trecerea orașului la rang de municipiu să devină bibliotecă municipală.

Biblioteca are o secție de împrumut pentru adulți, una pentru copii, precum și o sală dotată cu 10 calculatoare obținute prin programul Biblionet. Biblioteca municipală Medgidia este una dintre cele 17 biblioteci care au reușit performanța de a fi selectate în programul *Biblionet - Lumea în biblioteca mea*. Prin dotarea cu echipamente IT și instruirea bibliotecarilor publici în programe specifice, activitatea este orientată spre inițierea membrilor comunității în utilizarea tehnologiilor moderne. Acest tip de servicii realizate cu rapiditate și eficiență prin intermediul internet sunt o adevărată binefacere pentru persoanele cărora le sunt inaccesibile din diverse cauze (distanță, costuri, lipsa de timp). Sala Biblionet este dotată cu calculatoare, imprimantă, proiector, ecran de proiecție, scanner, căști și camere web pe care utilizatorii noștri le pot folosi cu încredere. Biblioteca dispune de un sistem de informare la zi alcătuit din cataloage, fișiere tematice și analitice prin care sunt comunicate colecțiile bibliotecii.

Anul 2012 a fost unul benefic pentru comunitate deoarece prin participarea la Concursul „Idei de 4000+ lei” în cadrul căruia biblioteca a fost câștigătoarea a două granturi Biblionet, s-au implementat două proiecte în cadrul comunității. Cele două proiecte „Medgidia văzută de copii” - curs de fotografie pentru copiii de diferite etnii cu vârste cuprinse între 10-15 ani” și „Medgidia.ro” - crearea unui site al orașului de către elevii de liceu care au participat la un curs de HTML și CSS, curs coordonat de Gabi Lipan – voluntarul Bibliotecii Municipale Medgidia Filiala Nord, au adus bibliotecii – pe lângă finanțarea primită – și un număr substanțial mai mare de utilizatori.

În anul 2019, an dedicat cărții, Biblioteca municipală Medgidia a organizat o serie de activități: „Citim împreună”, „Vizita la Biblioteca Națională a României” cu cititori și cadre didactice, „Biblioteca de vacanță”, Club de lectură „FUN BOOK”, „Code kids-copiii fac coding în bibliotecile publice” etc.

În același an, aniversând o vârstă rotundă, aflată sub semnul promovării lecturii, educației și comunicării, biblioteca a îmbrăcat straie de sărbătoare de „Zilele Europene ale Patrimoniului”, omagiind 70 de ani dela înființare, perioadă în care bibliotecarii împreună cu autorități, cititori și voluntari au scris pagini în istoria acestei instituții. S-au oferit plachete omagiale doamnelor care au lucrat în bibliotecă, a avut loc o întâlnire cu jurnalistul Cristian Cealera și „Poveștile Mării Negre”, au fost prezentate creații ale copiilor din Proiectul Erasmus +, desfășurat de Școala Gimnazială „Lucian Grigorescu” din Medgidia, au fost premiați cititorii fideli ai bibliotecii. Evenimentul s-a încheiat printr-un frumos moment

muzical oferit de corul Bisericii „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Medgidia. „Biblioteca la ceas aniversar - 1949-2019” vine cu o revistă pentru cititori „Templul cărții” care cuprinde între filele sale amintiri ale doamnelor bibliotecare, creații literare ale copiilor, biografii ale scriitorilor și personalităților locale, precum și impresii ale cititorilor. Totodată, pentru marcarea mai pregnantă a acestei zile, a fost dezvelită o placă aniversară. Mulțumim, pe această cale, Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), precum și doamnei Ruxandra Moașa Nazare de la Biblioteca Județeană „George Barițiu” din Brașov, prin intermediul căreia expoziția a ajuns și la Medgidia.

Sursa: <http://anbpr.org.ro/index.php/expozitia-anuala-de-fotografie-a-bibliotecilor-publice/>

Expoziția tematică anuală „Animația culturală în bibliotecile publice din România” este unul dintre proiectele etalon ale ANBPR care, începând de la ediția pilot din 2015, și-a propus să reflecte activitatea bibliotecilor publice și să promoveze munca bibliotecarilor, implicarea socială și comunitară a bibliotecii publice și bibliotecarului în societatea românească, precum și rolul de liant al cărții și lecturii. Biblioteca Națională a României a fost alături de acest proiect și de ANBPR, punând la dispoziție un spațiu special, dedicat bibliotecilor publice, numit sugestiv *BiblioExpo*, care aduce la rampă patrimoniul bibliotecilor, precum și cele mai creative și inovatoare proiecte derulate de acestea. Expoziția dispune de un site propriu, care include galeria foto a patru ediții și care este disponibil la următoarea adresă: <https://expozitiaanbpr.wordpress.com/>

Pe parcursul întregului an 2019, biblioteca a fost gazda a numeroase simpozioane, lansări de carte și cursuri, oferind cititorilor din Medgidia și implicit utilizatorilor bibliotecii, ocazia întâlnirii cu scriitori de prestigiu. De-a lungul anilor pragul bibliotecii a fost trecut de mari scriitori: Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Corneliu Leu, Francisc Munteanu, Cristian Teodorescu, precum și de scriitori și personalități din Medgidia, fapt care confirmă că la nivelul județului Constanța, aceasta a fost și va rămâne una dintre cele mai bine dotate și apreciate biblioteci locale.

Cartea și biblioteca sunt două noțiuni în perfectă armonie, care trăiesc bine una lângă alta, ba mai mult, se completează în așa fel încât una fără alta nu poate conviețui. Cartea este mijlocul necesar de a trăi, o necesitate vitală pentru omul cu pasiunea cunoașterii și a noului, pentru omul dotat cu simțul a tot ce este frumos în lume. Tocmai de aceea biblioteca a fost și va rămâne un templu al culturii, iar noi, cei ce slujim acest templu, trebuie să dovedim inițiativă.

Sursa fotografiilor: arhiva personală a autoarei

Biblioteca comunală Gura Foi în actualitate

Mariana NIȚĂ, bibliotecar responsabil
Biblioteca Comunală Gura Foi, jud. Dâmbovița
e-mail: bibliotecacomunalagurafoii@yahoo.com

Biblioteca Comunală Gura Foi este instituție publică de cultură fără personalitate juridică; aceasta funcționează în baza Legii nr.334/2002, cu modificările și completările ulterioare, a ordinelor și normelor metodologice ale Ministerului Culturii, Regulamentului intern de organizare și funcționare. Biblioteca se află în subordinea administrativă a Consiliului Local Gura Foi și în subordinea profesională a Bibliotecii Județene Dâmbovița, fiind finanțată din bugetul Consiliului Local Gura Foi.

Singura instituție de cultură viabilă din comunitatea locală, cu activitate continuă de peste 95 de ani, înființată în anul 1923, Biblioteca Comunală Gura Foi deține un fond de 9.556 publicații din categoria bunurilor culturale comune, iar de ani buni și-a făcut un renume în ceea ce privește desfășurarea de diferite evenimente, concursuri și proiecte social-culturale derulate la sediul principal și la cele două puncte de servicii din satele componente. Vă propunem prezentarea a câtorva dintre acestea.

În biblioteca noastră se întâmplă... *Clubul pensionarilor din Gura Foi*. Participanții acestuia se întâlnesc săptămânal și, de când se întâmplă la noi astfel de întâlniri cu persoane care au multe de spus, povestit și oferit comunității, s-a înființat și grupul „*Foita cu altiță*” - cu scopul păstrării, prezervării și promovării tradițiilor locale.

Biblioteca Comunală Gura Foi este implicată în tot felul de proiecte și concursuri: a participat la concursul județean, organizat de Centrul Europe Direct Târgoviște, intitulat „*Activ, informat și nonformal în... Europa de acasă*” unde a obținut locul I la secțiunea „*Tradiții și obiceiuri*”, premiul constând într-un fond de carte pentru copii.

În proiectul cultural „*Arta tradițională-martor tăcut al istoriei*”, derulat în cadrul parteneriatului încheiat cu Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, am contribuit cu fotografii vechi înfățișând săteni din localitatea noastră.

Fotografiile ilustrau costumul popular vechi din secolul Unirii și au fost alese pentru afișul expoziției organizate la Muzeul de Istorie Dâmbovița.

Din evenimentele culturale devenite tradiționale pe care le desfășurăm amintim:

◆ „Limba noastră-i o comoară” și „Cine citește, câștigă!”- recital de versuri și concurs pe teme literare organizate cu prilejul aniversării nașterii poetului Mihai Eminescu;

◆ „Hai să dăm mână, cu mână!” - recital de versuri și cântece patriotice organizat cu prilejul aniversării Unirii Moldovei cu Țara Românească;

◆ „Să-l cunoaștem pe Caragiale!”; Dragobetele - tradiții și obiceiuri;

◆ Ziua Internațională a Femeii;

◆ Zilele Bibliotecii Comunale;

◆ „Să colorăm vacanța!”- atelier de pictură organizat în parteneriat cu Clubul Copiilor Găești;

◆ „Șezătoare cu cântec pentru mari și mici!”- șezătoare cu atelier de creație - instrumente populare handmade, invitat special dl. Lucian Nicolae;

◆ „În lumea snoavelor și a poveștilor scrise cu acul!”- concurs de snoave și ghicitori;

◆ „Să creăm prin reciclare!”- atelier de creativitate;

◆ „Educația – acasă și la școală”- activitate nonformală prilejuită de Ziua Mondială a Educației;

◆ „Șezătoarea recoltei din luna Brumărel”- recital de cântece și versuri având ca subiect anotimpul toamna;

◆ „Cămara țărănească”- prezentarea unor tradiții și obiceiuri de conservare a alimentelor pentru iarnă;

◆ „Păstrarea tradițiilor nemuritoare”- videoproiecția unor documentare despre obiceiurile și tradițiile care încă se păstrează în satul nostru cu ocazia sărbătorilor de iarnă (Colindul, mersul cu „Capra”, „Sorcova”, „Iordanul”), atelier de lucru pentru confecționat sorcove și felicitări.

Urmare a activităților și evenimentelor desfășurate, crearea de noi servicii de promovare a culturii locale, prin păstrarea și prezervarea tradițiilor și obiceiurilor locale, prin strângerea unor obiecte tradiționale vechi și prin tot ceea ce înseamnă azi biblioteca pentru cetățenii localității în care își desfășoară activitatea, putem afirma că biblioteca își întărește poziția de important centru cultural.

Sursa fotografiilor: arhiva personală a autoarei

Fondul de periodice românești vechi din colecțiile speciale ale Bibliotecii Naționale a României – modalități științifice de valorificare

Mihaela Manolache, bibliotecar
Serviciul Colecții Speciale
Biblioteca Națională a României
e-mail: mihaela.manolache@bibnat.ro

Valorificarea și promovarea patrimoniului de documente deținut în biblioteci are ca obiectiv principal sensibilizarea publicului față de importanța păstrării și gestionării patrimoniului cultural pentru generațiile viitoare.

Biblioteca Națională a României este păstrătoarea unui important fond de periodice românești vechi, constituirea lui încheindu-se în anul 2014, fiind compus din peste 1.100 titluri din perioada cuprinsă între anii 1790-1953. Acesta a avut mai multe surse de completare: constituit inițial dintr-un număr restrâns de publicații aparținând fondurilor Brătianu și St. Georges, apoi, prin achizițiile din anticariate în perioada 1970-1987, iar restul colecției provenind din fonduri destructurate din diferite surse. Documentele care alcătuiesc această colecție sunt: ziare, reviste, almanahuri, calendare, alături de o colecție importantă de numere din *Monitorul oficial* din perioada 1829-1949 etc. Se disting, prin periodicitatea apariției lor, calendarele, almanahurile și anuarele, publicații care au jucat un rol important în reconstituirea vieții spirituale și materiale a poporului român, amintind doar câteva titluri apărute în sec. XIX: *Calendaru istoricu și literaru*, *Almanahul Societății academice „România Jună”*, *Anuarul automobilelor din țară și trăsurilor din București* etc. Importante sunt și ziarele apărute în București, prezente în Colecțiile Speciale prin colecții aproape complete ale unor titluri, amintind aici doar câteva: *Adevărul*, *Adevărul literar și artistic*, *Facla*, *Neamul românesc*, *Porunca vremii*, *Rampa*, *Românul*, *Universul*, *Vremea* etc. Acest bogat fond de ziare se completează cu o complexă colecție de reviste de cultură, artă, juridice, științifice, politice, din care sunt de remarcat: *Bilete de papagal*, *Contemporanul*, *Curier de ambe sexe*, prima revistă literară din Țara Românească, *Dacia literară*, (au apărut doar trei numere), *Furnica*, *Hrisovul*, prima revistă de arhivistică, *Noua revistă română pentru politică, literatură, știință și artă*, *Ramuri*, *Pandectele române* etc. Având în vedere această componentă deosebită dar și incompletă a fondului de periodice românești vechi deținut, se impune o anumită orientare în punerea în valoare a acestuia; cu toate acestea, studiul și cercetarea lor pot aduce o contribuție importantă asupra felului în care publicațiile cotidiene și periodice au reflectat evoluția economică, socială, culturală și politică a României în perioada modernă.

Una dintre principalele misiuni ale Bibliotecii Naționale a României este cea de punere în valoare a patrimoniului documentar deținut.

Valorificarea fondurilor de documente se poate realiza prin mai multe modalități care țin de potențialul științific și de experiența personalului de specialitate, ea îmbrăcând forme și posibilități multiple. Acestea pot fi grupate în trei mari direcții: expozițiile, publicațiile științifice și participarea la proiecte naționale și internaționale. Principalele forme de valorificare a documentelor de patrimoniu, cu privire specială asupra periodicelor românești vechi, sunt:

I. Expozițiile

Expozițiile cu documente în original

Acestea reprezintă o modalitate importantă de valorificare a colecțiilor unei biblioteci. Pentru expunerea în original a documentelor din categoria colecțiilor de patrimoniu este necesară asigurarea unui spațiu corespunzător din punct de vedere al securității și al condițiilor de mediu, conform Normelor de conservare a bunurilor culturale mobile, precum și asigurarea unui mobilier de expunere adecvat.

Pe lângă respectarea acestor norme de conservare este necesar să fie stabilită, în spațiul expozițional, zona de expunere și poziția fiecărui obiect care va fie expus, pentru a interveni cât mai puțin posibil asupra stării fizice a acestuia. Este necesar ca obiectele de patrimoniu să fie aduse în zona expoziției după finalizarea tuturor lucrărilor de amenajare din spațiul expozițional. În cazul în care este necesară organizarea unei expoziții cu obiecte de patrimoniu într-un alt spațiu decât cel al expoziției, trebuie îndeplinite anumite condiții, conform legislației în vigoare pentru ca acestea să fie împrumutate.

Pentru valorificarea documentelor de colecții speciale se pot organiza, ocazional, și pentru perioade scurte de timp – maxim 8 ore – mini-expoziții în care să fie prezentate, cu ocazia unor evenimente mai importante, documente din categoria colecțiilor speciale în legătură cu subiectul evenimentului prezentat.

În anul 2017 cu ocazia conferinței organizate în colaborare cu Asociația Ziariștilor Independenți din România a fost realizată expoziția „*Convorbiri Literare - 150*”, unde au fost expuse din fondul de periodice românești vechi, peste 15 volume din revista „*Convorbiri literare*”, în original.

Expozițiile cu reproduceri de pe documentele din categoria colecții speciale

Acestea reprezintă cea mai indicată modalitate de valorificare a documentelor de patrimoniu la acest moment, pentru a putea proteja și conserva mai bine colecțiile deținute. Pot fi prezentate prin intermediul imaginilor tipărite subiecte de interes, extrase din publicațiile periodice, alături de alte tipuri de documente: manuscrise, fotografii, documente de arhivă istorică, hărți sau carte bibliofilă. Pentru organizarea unor astfel de manifestări se au în vedere câteva etape importante: stabilirea tematicii și a conceptului expoziției, studierea materialelor de referință, selectarea, cercetarea în funcție de tematica aleasă a ziarelor și revistelor din perioada de interes, integrând în legătură cu subiectul propus și alte materiale: fotografii, manuscrise, documente de arhivă etc. După ce materialul care va constitui nucleul expoziției a fost stabilit, este necesară scanarea acestuia, tipărirea și înrămarea în tablouri, acestea fiind însoțite de legende sau de alte texte explicative necesare pentru prezentarea expoziției. De asemenea, este important să se aibă în vedere și spațiul în care va fi montată expoziția, pentru a pune în evidență cât mai bine ceea ce se dorește prezentat prin această manifestare. Evenimentul este însoțit de un afiș al expoziției, alături de care pot fi realizate și alte materiale însoțitoare: pliante, cărți poștale, semne de carte etc. Expozițiile pot fi asociate cu alte acțiuni extra-expoziționale, constituite dintr-o serie de evenimente și programe care au ca punct de plecare tematica expoziției, foarte atractive pentru public, care facilitează o mai bună înțelegere a tematicii expozițiilor.

În anul 2015 Cabinetul Periodice Românești Vechi a organizat, în cadrul evenimentelor prezentate în Biblioteca Națională a României, expoziția „Mica publicitate în presa

românească la început de secol XX”, unde au fost expuse, în tablouri, selecții din paginile de mică publicitate a unor ziare ale sfârșitului de secol XIX și început de secol XX și care au avut ca subiect anunțurile publicate în rubrica de mică publicitate din această perioadă: anunțuri imobiliare, de cereri și oferte, de lecții și cursuri, anunțuri diverse, precum și o savuroasă rubrică de anunțuri prin corespondență. Alături de cercetarea și studierea a numeroase titluri din această perioadă, amintim: *Universul, Adevărul, Epoca, Constituționalul, Voința națională. Ziar național liberal, Românul: diariu politic, comercial, literar, Timpul. cotidian politic, economic și conservator, L'Indépendance Roumaine, Conservatorul. ziar cotidian, La Roumanie* etc.; în realizarea expoziției au fost folosite și fotografiile ale unor personalități ale acestei perioade. Cu ocazia Nocturnei bibliotecilor, în cadrul expoziției, au fost prezentate într-o formă artistică aparte numeroase anunțuri din rubrica *Corespondențe*, foarte savurate de public.

Anii 2016-2018 au fost marcați de manifestările prilejuite de organizarea a 3 mari expoziții dedicate împlinirii a 100 de ani de la încheierea Primului Război Mondial (anii 1916, 1917, 1918), expoziții la care Cabinetul Periodice Românești Vechi a avut o participare importantă prin expunerea a numeroase imagini cu articole din ziarele și revistele vremii. Amintim aici: *Acțiunea română*, *Adăveru*, *Agrarul*, *Ardealul*, *România Nouă*, *Dimineața*, *Drapelul*, *Gazeta Bucureștilor*, *Lumina*, *La Roumanie*, *Renașterea*, *Sfatul țării*, care au prezentat în paginile lor situația de zi cu zi a populației României, cu trăirile și frământările cotidiene, în încercarea de a supraviețui într-o țară aflată în război. Toate acestea au fost grupate, în anul 2018, într-o expoziție amplă „*România în Primul Război Mondial (1916-1918). Pe drumul spre Marea Unire*”, vernisată cu ocazia Zilelor Bibliotecii Naționale a României - 2018.

Din fondul de periodice românești vechi au fost selectate imagini din ziarele și revistele colecției, alături de imagini din documentele celorlalte colecții, cu ocazia numeroaselor expoziții organizate în incinta bibliotecii, în colaborare cu diverse instituții partenere: Ministerul Afacerilor Externe - Direcția ONU, Arhivele Naționale ale României, Guvernul României - Înalțul Reprezentant pentru Republica Moldova, Asociația Ziariștilor Independenți din România etc. Amintim doar că în 2013, cu ocazia organizării expoziției: „*1993-2013. Repere francofone în România*” în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe - Direcția ONU, Instituții specializate și Francofonie, au fost expuse numeroase imagini după articolele publicate în ziare de limbă franceză apărute la București în perioada sfârșitului de secol XIX - început de secol XX deținute în fondul

de periodice românești vechi, printre care *L'Indépendance Roumanie*, *La Liberté Roumanie*, *Le Moment*, *L'Orient*, *La Roumanie* etc. Este de reținut și implicarea în susținerea cu informații suplimentare selectate din articolele din presă și reviste referitor la viața și activitatea unor mari personalități ale poporului român, prin introducerea acestor imagini în cadrul unor expoziții dedicate acestora, organizate cu ocazia anumitor manifestări: comemorarea a 100 ani de la moartea Reginei Elisabeta, omagierea la împlinirea a 95 de ani a Regelui Mihai I al României, 200 de ani de la nașterea lui Mihail Kogălniceanu, imagini din presa referitoare la M. Kogălniceanu

Expozițiile virtuale

Acestea reprezintă o altă modalitate de valorificare a colecțiilor, realizate sub forma unei prezentări multimedia în format .ppt, care conține numeroase texte și imagini. Și pentru realizarea acestui tip de punere expunere este necesară stabilirea conceptului și a temei subiectului propus, cercetarea în vederea inserării alături de imaginile selectate din periodice și a altor imagini: fotografii, arhivă istorică, manuscrise etc., potrivit cu tematica expoziției. În funcție de materialul stabilit se realizează o selecție și o grupare pe capitole sau părți în funcție de criteriile identificate în cercetare. După scanarea materialului ales pentru a fi inserat în prezentarea virtuală, se stabilește ordinea în cadrul diapozitivelor prezentării, unde, alături de imaginile selectate, sunt inserate legendele imaginilor, precum și texte explicative suplimentare referitoare la tematica aleasă. Pentru o ilustrare cât mai adecvată se poate alege un anumit model de diapozitiv sau se poate crea unul special, dedicat exclusiv acestui eveniment.

Fondul de ziare și reviste deținute oferă o paletă foarte largă de informații care pot fi valorificate prin acest tip de prezentare, cum sunt cele referitoare la evenimente istorice, sociale, culturale sau științifice importante petrecute sau care au în vedere prezentarea unor momente importante din viața și activitatea unor personalități marcante românești.

Au fost realizate prezentări virtuale care au avut ca figuri centrale pe Titu Maiorescu, cunoscut scriitor, parlamentar, profesor, academician, avocat, critic literar, estetician și filosof român, prim-ministru în perioada 1912-1914, membru fondator al Academiei Române, precum și pe marea actriță Aristizza Romanescu, una dintre personalitățile artistice de seamă ale teatrului românesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Prezentarea virtuală realizată în anul 2017 a fost dedicată vieții și activității marelui om politic, de stat și istoric Titu Maiorescu, intitulată „Personalitatea lui Titu Maiorescu în documentele din Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Naționale a României, 1917-2017”. Pentru realizarea acesteia au fost cercetate și studiate numeroase ziare și reviste, enumerând aici *Convorbiri literare*, *Almanachulu Societății Academice Social-Literare*, *România jună*, *Conservatorul*, *Dimineața*, *Epoca*, *Viitorul*, *Universul*, *Dreptatea* etc., alături de alte documente: manuscrise, documente de arhivă, fotografii din diferite perioade ale vieții autorului din cabinetele Manuscrise, Fotografii și Arhiva Istorică. Alături de o selecție importantă de articole din ziarele și revistele studiate la care istoricul a avut o contribuție importantă, merită menționată existența în colecțiile Bibliotecii Naționale a României a celui mai mare număr de caiete din cel mai longeviv jurnal intim din literatura română care a aparținut lui Titu Maiorescu. De asemenea, pentru crearea acestei expuneri a fost consultată o bogată bibliografie tematică.

Personalitatea lui TITU MAIORESCU în documentele din colecțiile speciale ale Bibliotecii Naționale a României 1917-2017

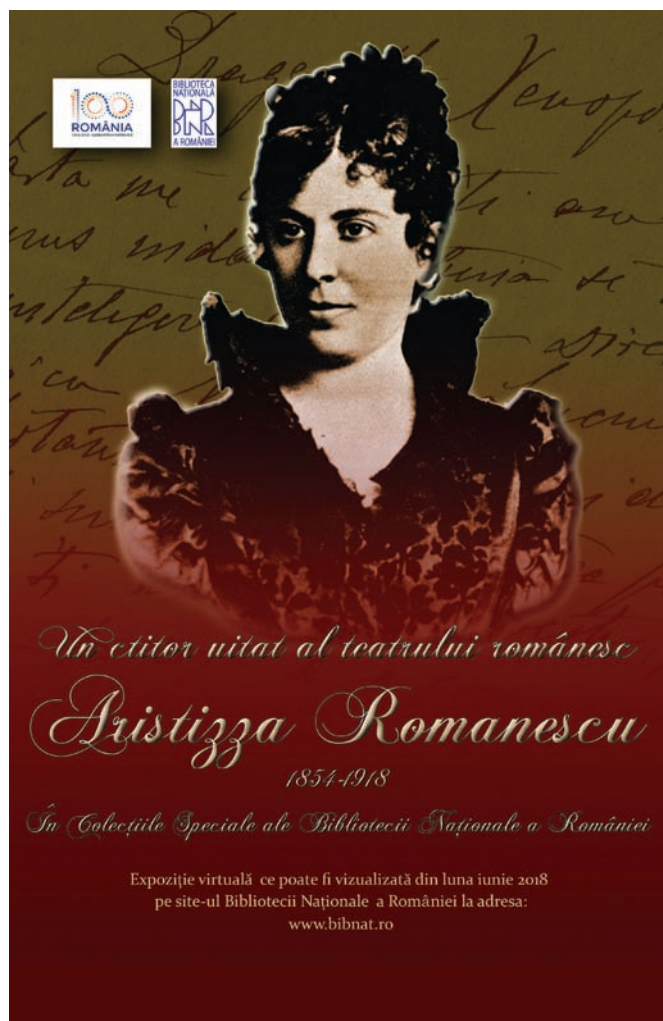
PERSONALITATEA LUI TITU MAIORESCU ÎN DOCUMENTELE DIN COLECȚIILE SPECIALE ALE BIBLIOTECII NAȚIONALE A ROMÂNIEI 1917-2017

CONFERINȚA...
CONFERINȚA PENTRU PACELEMBELILE...

Cunoscut scriitor, parlamentar, profesor, academician, avocat, critic literar, estetician și filosof român, fost prim-ministru al României între 1912-1914, membru fondator al Academiei Române, a fost una dintre personalitățile remarcabile ale României sfârșitului de sec. XIX și început de sec. XX. El a fost autorul celebrei teorii sociologice a "formelor fără fond", fiind cel care a pus bazele "jurimismului" politic și a reprezentat piatra de temelie pe care s-au constituit operele marilor noștri scriitori: Eminescu, Creangă, Slavici.

CONVORBIRI LITERARE
CONVORBIRI LITERARE
CONVORBIRI LITERARE

Anul 2018 a fost marcat și de comemorarea actriței Aristizza Romanescu, fiind realizată expoziția virtuală intitulată „Un cititor uitat al teatrului românesc - Aristizza Romanescu (1854-1918) în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Naționale a României”. Pe lângă cercetarea unei vaste bibliografii legată de viața și activitatea artistei, au fost studiate ziarele și revistele vremii care au prezentat numeroase articole și cronici teatrale despre activitatea artistică a mării actrițe, în ziare ca: *Românul literar*, *Adevărul*, *Epoca*, *Constituționalul* etc. În realizarea prezentării virtuale au fost utilizate, pe lângă imagini cu numeroase articole și cronici teatrale și imagini din manuscrise, fotografii ale actriței în diverse ținute de rol, alături de documente de arhivă istorică având legătură cu viața și activitatea artistică a Aristizzei Romanescu. Este de menționat faptul că în colecțiile speciale ale Bibliotecii Naționale a României se găsește un fond important de caiete de rol ale unora din cele peste 300 de roluri din piesele pe care le-a interpretat de-a lungul întregii cariere artistice, existente în fondul Arhivei Istorice.

În anul 2016, la împlinirea a 110 ani de la inaugurarea Expoziției Generale Române realizată la București în 1906, a fost realizată o expoziție virtuală intitulată „Împlinirea unui regat - 1866-1906. Expoziția Generală Română. Periplu jurnalistic în presa începutului de secol XX din Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Naționale a României”, constituită din două expoziții virtuale (partea I, partea a II-a). Cercetarea și selecția documentelor pentru realizarea acestei prezentări a fost făcută în ziarele și revistele anilor 1905-1906, precum *Universul*, *Adevărul*, *Constituționalul*, *Monitorul oficial* etc. care au publicat în paginile lor întreaga desfășurare a acestui mare eveniment, de la prima idee de construire a unui spațiu destinat exclusiv acestei expoziții până la închiderea lui oficială, la sfârșitul anului 1906. Alături de selecția de imagini din ziarele și revistele vremii, pentru realizarea celor două expuneri virtuale a fost utilizat un număr semnificativ de fotografii pentru acest eveniment, precum și documente de arhivă istorică, materiale aparținând colecțiilor cabinetelor Fotografii și Arhiva Istorice.

Pliant panoramic. Arhiva Istorice, Fond St. Georges, Colecții speciale, Biblioteca Națională a României

Cabinet Fotografii, Colecții speciale, Biblioteca Națională a României

Filmele de prezentare a expozițiilor

Acestea au reprezentat o altă modalitate de punere în valoare a fondului de periodice deținut în Colecțiile Speciale. Acestea au fost realizate ca elemente componente ale expozițiilor principale, având la bază o prezentare în format .ppt, la fel ca cea pentru expozițiile virtuale, în care sunt inserate imagini însoțite de text, transformate într-un fișier format video și care pot rula pe un computer/monitor TV.

Au fost realizate trei prezentări în format .ppt pentru expozițiile cu subiecte, anunțurile de mică publicitate și cea dedicată realizării și desfășurării primei Expoziții Generale Române din anul 1906, acestea fiind transformate în trei filme de prezentare, care au fost postate pe site-ul instituției la evenimentul de promovare, alături de informații referitoare la aceste expoziții.

Expozițiile itinerante

Reprezintă acele expoziții deja realizate și care pot fi expuse, pe baza unui acord de parteneriat, la sediul altor instituții interesate.

Fondul de periodice românești vechi, prin imaginile selectate din publicațiile perioadei 1914-1916, au făcut cunoscute, pe lângă evenimentele prezentate în presa cotidiană privind momentul intrării României în război, până la ocuparea Capitalei de către trupele germane și retragerea autorităților statului român la Iași și numeroase poezii și povestiri scrise de soldații și ofițerii armatei române aflați pe front. Aceste imagini au făcut parte din expoziția „România în Primul Război Mondial-anul 1916”. Alături de acestea au fost expuse și numeroase imagini din documentele de arhivă istorică și fotografii, dedicate acestui eveniment. În anul 2018 a fost încheiat un parteneriat cu Biblioteca Județeană Brăila pentru a expune această expoziție și la sediul instituției partenere.

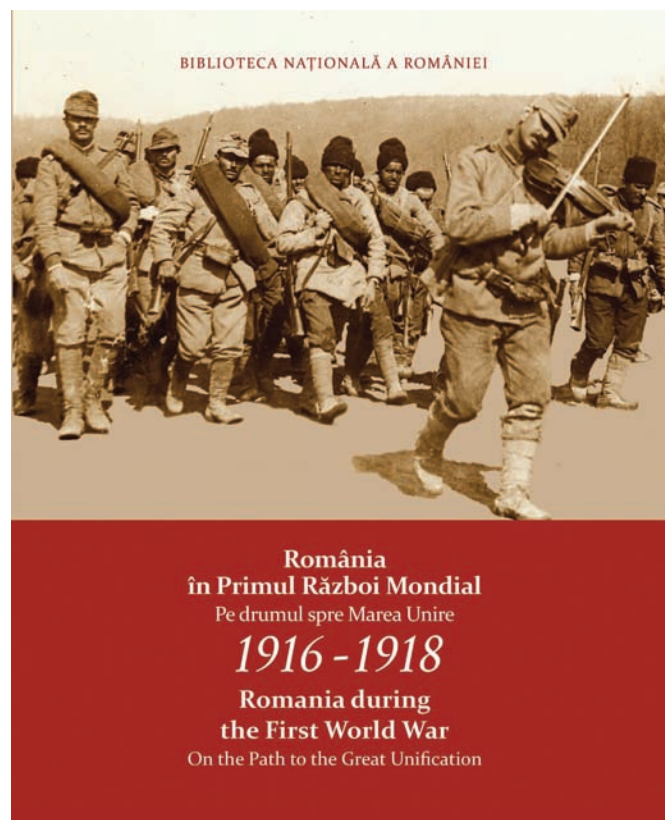

Cataloagele de expoziție

Reprezintă lucrări științifice mai elaborate, conținând un bogat material ilustrat color, însoțit de descrierea imaginilor prezentate și de numeroase texte, constituind un mijloc de promovare a unor subiecte de interes. Acestea sunt însoțite de enumerarea surselor bibliografice și a aparatului critic care au stat la baza realizării materialului.

În anul 2018, Biblioteca Națională a României s-a situat pe locul 18 în cadrul primei liste de proiecte eligibile câștigată cu ocazia aniversării Anului Centenarului, participând cu realizarea unui catalog al expoziției „România în Primul Război Mondial. 1916-1918”. În cuprinsul acestuia, au fost inserate și imagini însoțite de descrieri ale unui număr important de articole din ziarele și revistele vremii, precum: *Epoca*, *Adevărul*, *Monitorul Oficial*, *Gazeta Bucureștilor*,

Drapelul, Acțiunea română, La Roumanie, Lumina, România nouă etc. care au prezentat desfășurarea evenimentelor din perioada 1916-1918 și au făcut cunoscut sacrificiul înfăptuit de românii din toate provinciile istorice pentru împlinirea obiectivului național – Marea Unire din anul 1918.

II. Articolele

Reprezintă texte publicistice realizate pe diferite teme: politică, economie, cultură sau pentru evocarea vieții și activității unor personalități românești de seamă ori pentru prezentarea unor evenimente marcante din istoria modernă a României. Realizarea lor se face prin identificarea, cercetarea și studierea atât a periodicelor care au legătură cu subiectele de interes alese, cât și parcurgerea a numeroase lucrări de referință în legătură cu tema selectată.

Studiul ziarelor și revistelor de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului al XX-lea, al *Monitorului oficial*, împreună cu parcurgerea unei bibliografii bogate au adus în atenție, în ani de comemorare, evocarea unor personalități marcante pentru viața culturală și politică românească: marele om politic și de stat Titu Maiorescu¹ și marea actriță Aristizza Romanescu.² Această cercetare s-a concretizat prin redactarea și publicarea în revista de specialitate a Bibliotecii Naționale a României a câte unui articol dedicat fiecărei personalități.

Pentru valorificarea unui subiect tipic presei, anunțurile de la rubrica de mica publicitate au fost cercetate ziarele din colecția Cabinetului Periodice Românești Vechi din perioada sfârșitului de secol XIX și începutul secolului XX, studiu care a scos în evidență numeroase aspecte ale vieții cotidiene a bucureșteanului de rând, aflat în căutarea unui loc de muncă, interesat să vândă sau să cumpere diverse bunuri și servicii, dornic să-și găsească perechea sau sperând să facă un mariaj cât mai profitabil etc., ilustrând astfel un fragment din realitatea economică și socială, în permanentă schimbare, a capitalei României acelor vremuri. În urma cercetării a fost realizat un articol³ publicat în revista Bibliotecii Naționale a României. Prin analiza articolelor din presa anilor 1905-1906

a fost conceput și articolul⁴ care a avut ca temă prezentarea primei Expoziții Generale Române realizată după modelul Expoziției de la Paris, având la bază prezentarea evenimentelor desfășurate, așa cum au fost ele redată de către corespondenții în presa vremii.

III. Comunicările științifice

Reprezintă forme prin care se pot face cunoscute, într-un mod concis, rezultate ale cercetărilor din ziare și reviste asupra unui subiect de mică întindere, care nu necesită o cercetare elaborată și care pot fi prezentate cu ocazia unor manifestări științifice.

IV. Participarea la proiecte

Implică participare atât în cadrul instituției, la nivel național cât și la nivel internațional. În funcție de tematica aleasă și de existența în colecții a unor titluri de interes care să se încadreze din punct de vedere al tematicii și al perioadei în numerele deținute, se poate asigura o vizibilitate mai mare a conținutului acestui fond de periodice românești vechi.

Digitizarea documentelor de patrimoniu și dezvoltarea bibliotecilor digitale permit accesul tuturor celor interesați la cultură și cunoaștere în era digitală, promovând în același timp bogăția și diversitatea patrimoniului cultural național. Acestea pot fi puse la dispoziție în format digital, putând fi postate pe platforme digitale, fie ale Bibliotecii Naționale a României, și de aici, preluate de alte platforme, cum este platforma Europeana Collections - Biblioteca digitală, muzeu și arhivă. Postarea în format digital a documentelor de patrimoniu se face cu respectarea Legii nr. 8/1996 republicată și modificată, legea dreptului de autor și a drepturilor conexe.

În concluzie, valorificarea reprezintă, din punct de vedere al promovării colecțiilor, un demers esențial pentru a pune în valoare documentele deținute, prin care se pot readuce în atenția publicului evenimente importante sau realizări de însemnătate deosebită ale unor personalități marcante ale culturii și vieții politice românești, văzute și trăite în momentul desfășurării lor, prin ochii corespondenților de presă sau ai ziariștilor vremii, în forma în care au fost publicate în ziare și reviste.

Note:

1. Viața și opera lui Titu Maiorescu în documentele de colecții speciale ale Bibliotecii Naționale a României, în *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Anul LXX. Serie nouă, Anul XXIX, nr. 6/2018, p.176-179
2. Un ctitor uitat al teatrului românesc - Aristizza Romanescu (1854-1918) în Colecțiile Speciale ale Bibliotecii Naționale a României, în *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Anul LXXI. Serie nouă, Anul XXX, nr. 3/2019, p. 15-20
3. Mica publicitate în presa românească la început de secol XX, în: *Revista Bibliotecii Naționale a României*, Anul XXV, nr. 2 (40)/2014, p. 39-80
4. Reflexie în imagini. Expoziția de la 1906 în presa începutului de secol XX, în *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, Anul LXIX. Serie nouă, Anul XXVIII, nr. 1/2017, p. 26-28

O vizită la Biblioteca Națională a Spaniei

Mihaela-Tatiana Ulman, bibliotecar
Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași
e-mail: ulman@bcu-iasi.ro

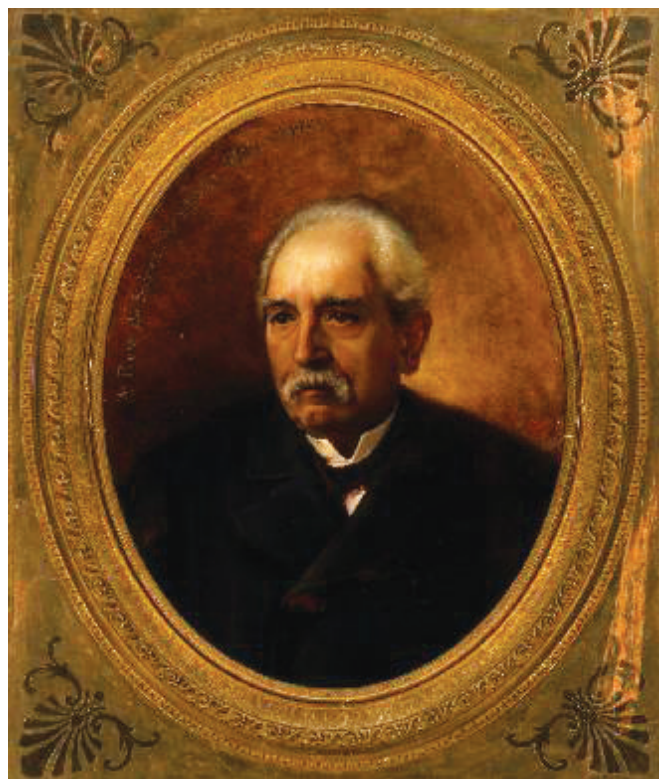
Luna mai este o lună perfectă de vizitat Madridul și din acest motiv am dorit, printre multe alte locuri frumoase pe care le-am vizitat în ultima săptămână a lunii mai, să fac o vizită și la Biblioteca Națională a Spaniei (BNE). A fost un tur programat din țară, cu mult timp înainte de a ajunge acolo, fiindcă locurile erau limitate și în programul de vizitare era menționat doar un singur tur (o singură oră) pe zi, la ora 12. Aceste tururi ghidate se fac doar în limba spaniolă și, nefiind vorbitoare de limbă spaniolă, am realizat că mi-ar fi foarte greu să rețin informațiile, de aceea am apelat la ajutorul domnului Miguel Fonda, cel care m-a introdus în lumea bibliotecii și care mi-a înlesnit întâlnirea cu directorul tehnic al BNE, domnul José Luis Bueren Gómez-Acebo. Domnul director mi-a oferit multe informații suplimentare și răspunsuri la întrebări pe care nu aș fi putut să le adresez ghidului, lucru care m-a ajutat foarte mult în timpul turului. Adresez, cu acest prilej, mulțumiri ambilor domni pentru timpul acordat și deosebita amabilitate.

Turul ghidat a durat o oră, cu ghid voluntar, cu explicații în limba spaniolă dar și cu răspunsuri în limba engleză, la sfârșit sau chiar în timpul vizitei, fiindcă nu eram singurii în această situație. Din discuțiile cu ghidul, am aflat că aceste tururi sunt foarte importante pentru BNE și că se pune accent pe aceste vizite (cu toate că nu oferă decât informații în limba spaniolă); acestea sunt făcute de voluntari autorizați ceea ce înseamnă că ei sunt în mare parte pensionari cu o vastă experiență în spatele lor, fie foști bibliotecari sau oameni care au lucrat în domeniul bancar, fie profesori, toți având ca pasiune dragostea pentru carte. Aproximativ 18 voluntari sunt implicați în această activitate, în fiecare săptămână, de luni până vineri, efectuând vizite de grup, personale sau expres.

Biblioteca Regală a fost creată de Philip al V-lea cu dublu scop: de a încuraja pe supușii săi să studieze și de a aduna bibliotecile emigranților nobili care au luptat în război în sprijinul lui Charles de Austria. Pasajul care unește Real Alcázar cu Monasterio de la Encarnación a fost ales drept locul noii biblioteci. Biblioteca și-a deschis porțile, ca bibliotecă publică regală, în martie 1712. De-a lungul celor peste trei secole ale existenței sale, și-a mărit treptat resursele și patrimoniul.

BNE a ocupat diverse clădiri de când a fost creată. În 1866, în timpul domniei reginei Isabella a II-a, au început lucrările de construire a clădirii de astăzi în Paseo de Recoletos, în conformitate cu primul proiect elaborat de Francisco Jareño y Alarcón, deși rezultatul final al proiectului este atribuit arhitectului spaniol Antonio Ruiz de Salces (1820-1899).

Clădirea a fost inaugurată în 1892 pentru a comemora al patrulea centenar al descoperirii Americii și a fost deschisă publicului în data de 16 martie 1896. A fost prima clădire publică din Madrid care a fost dotată cu încălzire și lumină electrică.

Francisco Jareño y Alarcón
Sursa: <http://fresnodelrio.com/antonio-ruiz-salces/>

În 1993 se inaugurează al doilea sediu al clădirii BNE din Alcalá de Henares, cu șase turnuri care conțin mai mult de 250 de kilometri de rafturi. Acesta cuprinde șase blocuri de conservare, dintre care unul este automatizat, plus o sală de lectură.

Biblioteca a fost prima clădire din Spania care a folosit fierul ca element structural.

La intrare, trecem pe sub poarta de fier pe care scrie cu litere aurite *Biblioteca Y Museos Nacionales*. O cunună de laur „se sprijină” pe capetele noastre, iar ghidul explică faptul că această coroană de deasupra porții simbolizează înțelepciunea și că odată intrați vom fi înțelepți, aproape la fel de mult ca

regele care prezidează intrarea, cel mai înțelept pe care l-a avut Spania și căruia i se datorează Școala de traducători din Toledo, Alfonso el Sabio. Alături, în partea stângă, se află statuia lui San Isidoro. Urcăm treptele și avem un alt grup de statui alinate:

Nebrija¹, Luis Vives², Lope de Vega³, Cervantes⁴.

Odată intrați în bibliotecă, pe scări, vedem statuile Reginei Isabela a II-a și a lui Francisco de Asis. Ghidul ne-a povestit despre designul original al BNE care include scări interioare din marmură de Carrara și un luminator.

Prima oprire a fost în Camera de Consiliu, una dintre cele mai importante încăperi, locul unde se întâlnește Consiliul Regal al Bibliotecii și în care se desfășoară evenimentele marcante. Aici se pot vedea picturile pe care Jacinto Meléndez,

pictorul curții regelui Felipe V, le-a realizat familiei regale, apoi portretul Reginei Isabela a II-a, protectoarea culturii, a lui Philip de Parma, a Reginei Maria Victoria. Tot în această sală admirăm mobila originală a biroului lui Manuel de Godoy⁵. La ședințele Consiliului director, care numără 27-30 membri, participă cu rol consultativ și Regele Spaniei, Juan Carlos I. Acest Consiliu decide conducerea BNE, astfel că directorul este ales pe o perioadă de 3 ani.

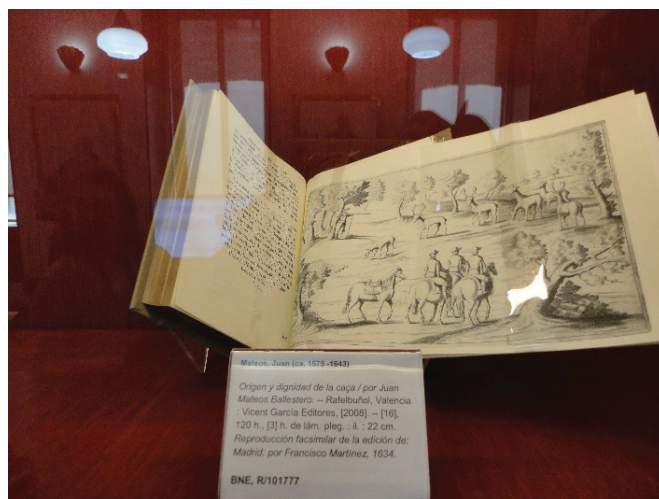

După ce ne întoarcem la holul interior, vedem statuia primului director al BNE, Menéndez Pelayo, care avea în biblioteca sa privată mai mult de 40.000 de cărți. Ghidul ne-a povestit și despre cele două plăci comemorative situate în partea stângă și dreaptă a acestei personalități, una dedicată lui Tomás Navarro, care a fost director în timpul Războiului Civil spaniol și a doua, dedicată lui Caldas, un cărturar columbian, care a fost împușcat - pentru înțelepciunea sa - în ciuda cererii de grațiere.

Următoarea sală pe care o vizităm este Sala Italiană, antecameră a Sălii de lectură. Salonul italian este un spațiu multifuncțional pentru activități și expoziții, unde am putut vedea un eșantion din fondurile celor mai importante camere ale BNE, cum ar fi Sala Cervantes sau Sala Barbieri. De jur împrejur, pe pereți, se pot admira o serie de tablouri și fotografiile ale câștigătorilor Premiilor Cervantes. În vitrine se află documente vechi, aflate în păstrarea bibliotecii, care au fost fotocopyate și puse la dispoziția publicului pentru prezentare. Mai deosebit mi s-a părut un disc de ariston (aparat muzical asemănător unei flașnete care, acționat cu o manivelă, execută mecanic ariile înregistrate pe cilindri sau discuri de carton), care a aparținut lui Federico Chueca și care datează din 1886.

În ceea ce privește colecția de lucrări selectate de Departamentul de Arte Frumoase și Cartografie, merită subliniat Atlas Portulano din secolul al XVI-lea într-un facsimil, „unde porturile au fost marcate și utile pentru navigație”, ne-a explicat ghidul. De asemenea, am putut admira desenele Goya în format facsimil, aparținând albumului Madrid. Una dintre prezentările deosebite a fost și lucrarea unică a Globului Terestru din secolului al XVII-lea, de Tomas López. Ca noutate și curiozitate se poate vedea o colecție de fotografii de circ, realizate de Fernández Ardavin și Leonard Parish din secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

Vizita s-a terminat printr-o prezentare care a detaliat modul în care funcționează BNE pentru utilizatori. BNE are o zi tradițională a porților deschise, în preajma zilei de 23 aprilie, când se sărbătorește Ziua Internațională a Cărții (ziua omagierii lui Miguel de Cervantes și a lui William Shakespeare) și când aproximativ 1.500 de persoane vizitează în grupuri organizate, de câte 25 de persoane pe grup, biblioteca. Ghidul ne-a explicat că, din cele 12 etaje (mai multe subterane) care formează depozitul, se vizitează etajul 6, care este etajul modernizat unde găsim monografii și cărți care intră recent în catalog. Se vizitează Sala Barbieri, unde se pot consulta lucrările Departamentului de Muzică și Audiovizual și Sala de Lucru a Serviciului Cartografie, care este, de asemenea, deschisă publicului. Se formează două grupuri care vor porni în două direcții diferite, unul spre partea sudică și altul spre partea nordică (având zone comune), astfel încât unii utilizatori să vadă camere și lucrări pe care ceilalți utilizatori nu le pot vedea și viceversa. În fiecare an, vizitatorii sunt atrași cu diverse activități organizate de Departamentul de Conservare a fondurilor. Se fac demonstrații pe materiale

cu probleme de conservare, cum ar fi insectele, aciditatea hârtiei etc., modul cum se efectuează restaurarea foilor pentru cărțile deteriorate, cum se repară legăturile. În grădina BNE se organizează activități ale profesorilor și cercetătorilor din cadrul Departamentului de Creație a Facultății de Arte Plastice a Universității Complutense din Madrid.

BNE este o bibliotecă publică pentru consultare și fiecare utilizator primește un card gratuit, cu o valabilitate de 3 ani, vârsta minimă pentru a putea deveni utilizator fiind de 10 ani. Dacă o persoană este interesată sau dorește să facă muncă de cercetare sau să consulte cataloagele, activitate care necesită mai mult timp petrecut în bibliotecă, solicită eliberarea unui card special de acces.

Cataloagele bibliotecii pot fi consultate on line. Sistemul de operare al programului este Symphony.

Prin decretul regal din 26 iulie 1716, se stabilește precedentul depozit legal. Prin această lege, orice persoană care a plătit pentru tipărirea de cărți și lucrări, fie că a fost autor, editor sau tipograf, a fost obligată să doneze Bibliotecii Regale o copie legată de tot ce a tipărit. Această lege este în vigoare și astăzi, după 300 de ani de la emitere. La 30 iulie 2011, Legea privind depozitul legal a fost publicată în Monitorul Oficial; aceasta include, pe lângă documentele în format tradițional și documente electronice al căror acces se realizează prin intermediul tehnologiilor IT în orice moment, site-uri web fiabile sau înregistrabile, al căror conținut poate varia în timp, putând fi copiat în orice moment. BNE este singura bibliotecă din Spania care se află sub incidența Legii Depozitului Legal.

În BNE cartea este achiziționată aproximativ 90% prin Depozitul Legal (BNE primește câte două exemplare din fiecare publicație, unul se păstrează pentru conservare iar unul este pus la dispoziția publicului la sala de lectură); 10% se realizează din donații și cumpărături. Aproximativ 500.000 documente se primesc anual, din care 75.000 cărți noi. În anul 2018, BNE a primit 300.000 volume din donații.

BNE deține, în cele două sedii ale sale, aproximativ 35.000.000 documente. Patrimoniul bibliografic spaniol este foarte bine conservat în fondurile BNE, care cuprinde manuscrise, incunabule, ziare și reviste, hărți, atlase, gravuri, desene, amprente, postere, materiale efemere, fotografii, partituri și înregistrări sonore și audiovizuale etc.

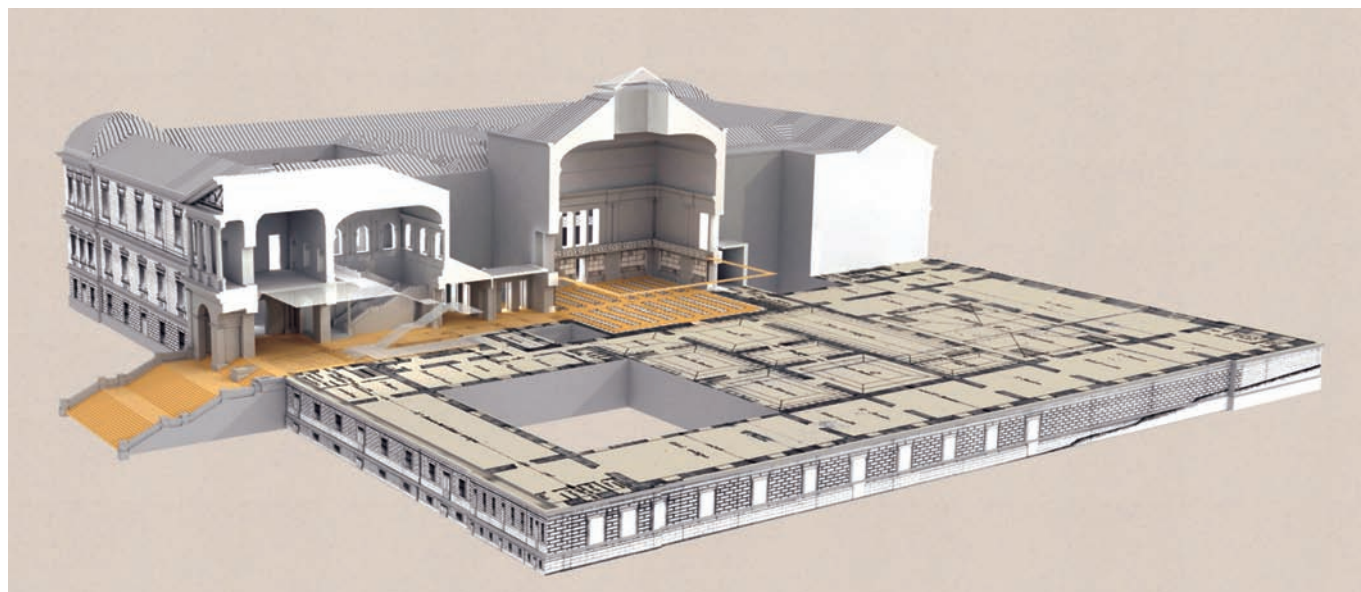
În 1996, primul site web al BNE devine operațional; din 2007, de pe site-ul BNE există legături rapide și sunt accesibile mai multe platforme: Catalogul Bibliotecii Naționale a Spaniei, disponibil la adresa: <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>, Biblioteca hispanică digitală, disponibilă la adresa: <http://www.bne.es/es/Catalogos/BibliotecaDigitalHispanica/Inicio/index.html>, Biblioteca digitală de periodice, disponibilă la adresa: <http://hemerotecadigital.bne.es/index.vm>.

În anul 1761, Carlos al II-lea aprobă Constituțiile scrise de Juan de Santander prin care bibliotecarul senior devine director al Bibliotecii Regale. Bibliotecarii sunt considerați slujitorii Casei Regale, beneficiind de privilegiile corespunzătoare. Pe parcursul acestor ani biblioteca se dezvoltă și bibliotecarii vor servi Casei Regale până când apare, în anul 1957, noul Regulament al Bibliotecii Naționale, în care fost restabilit faptul că la conducerea Bibliotecii Naționale ar trebui să fie un bibliotecar al Corpului din Universitate. În 2014 este emisă Rezoluția din 9 aprilie a BNE, care reglementează acordarea statutului de bibliotecar emerit al Bibliotecii Naționale a Spaniei.

Sursa fotografiilor: arhiva personală a autoarei

Note:

1. Nebrija (1444-5 iulie 1522), considerat a fi cel mai influent umanist spaniol al epocii sale; a scris poezie, a comentat operele literare și a încurajat studiul limbilor și literaturii clasice, dar cele mai importante contribuții au fost în domeniul gramaticii și lexicografiei.
2. Luis Vives (6 martie 1493-6 mai 1540); convingerile sale asupra sufletului, înțelegerea despre practica medicală timpurie și perspectiva asupra emoțiilor, memoriei și învățării i-au adus titlul de „tată” al psihologiei moderne. Vives a fost primul care a aruncat o lumină asupra unor idei cheie care au stabilit modul în care percepem astăzi psihologia.
3. Lope de Vega (1562-1635), scriitor spaniol, considerat unul dintre cei mai importanți poeți și dramaturgi ai „Secolului de aur” al literaturii spaniole.
4. Miguel de Cervantes – a fost un romancier, poet și dramaturg spaniol, considerat simbolul literaturii spaniole
5. Manuel de Godoy, duce de Alcudia, prinț al Păcii, om de stat spaniol, de două ori prim-ministru (1792-1797, apoi 1801-1808)

Biblioteca Nacional de España. De pasadizo a palacio: El proyecto de Antonio Ruiz de Salces. pdf

Personalități ale Marii Uniri: Frații Alexandru și Ion Lapedatu

Ion Onuc NEMEȘ-VINTILĂ, scriitor
e-mail: onucnemes@yahoo.com

Dezvelirea grupului statuar „Frații Lapedatu” a avut loc vineri, 8 noiembrie 2019, la Brașov, în parcul Gheorghe Dima, din vecinătatea Colegiului Național „Andrei Șaguna”, instituție de învățământ de mare prestigiu național, care a dat țării 49 de academicieni, o adevărată Universitate. Momentul inaugural a încheiat un ciclu amplu de manifestări omagiale dedicate memoriei celor doi frați gemeni, Alexandru și Ion Lapedatu, artizani ai României moderne în generația Marii Uniri, manifestări organizate mai ales în ultimii patru ani în principalele centre culturale din țară și din străinătate: expoziții documentare itinerante, editări de studii, albume și publicații, sesiuni omagiale, simpozioane, conferințe, emisiuni numismatice, atribuirea de nume de străzi, de spații academice etc. S-au cinstit astfel doi membri marcanți ai vieții politice, istorice, culturale și financiare din România, participanți decisivi la procesul de modernizare și uniformizare legislativă, administrativă și instituțională a României Mari.

În celebra aulă a Colegiului Național „Andrei Șaguna” - unde cei doi frați au fost elevi o perioadă scurtă de timp -, în prezența unui numeros public din țară și din străinătate, a descendenților familiilor celor doi frați, au evocat personalitatea gemenilor Lapedatu: acad. Răzvan Teodorescu din partea Academiei Române, prof. univ. dr. Ioan Opreș, istoric, - care a dedicat o lungă serie de lucrări fraților Lapedatu, istoricul Mircea Mușat, directorul Muzeului Băncii Naționale a României, scriitoarea Ana Blandiana, președinta Alianței Civice, doamna Ioana Alexandra Wild, președinta Fundației Lapedatu, nepoată de frate a celor omagiați, George Scripcaru, primarul municipiului Brașov.

Reamintim în context că în urmă cu doi ani (2017), la Sibiu, pe clădirea Băncii Naționale, Agenția Sibiu (strada Mitropoliei nr. 16), a fost dezvelită o placă comemorativă în memoria fraților Lapedatu, iar Muzeul Național Brukenthal a găzduit expoziția itinerantă „Generația Unirii – Alexandru și Ion Lapedatu”.

Frații Lapedatu s-au născut la 14 septembrie 1876 în Cernatul Săcelelor (Săcele, județul Brașov), ramura paternă a familiei trăgându-se din Glâmboaca (Avrig, județul Sibiu), unde frații gemeni, rămânând orfani de tată la un an și jumătate, și-au petrecut adesea vacanțele. Tatăl gemenilor, Ion Alexandru Lapedatu, a fost primul român ardelean cu studii în Franța și cu doctorat la Universitatea din Bruxelles, reputat profesor de limbi clasice la Gimnaziul Superior Greco-Ortodox Român din Brașov (azi Colegiul Național „Andrei Șaguna”).

În ciuda greutăților familiei, frații Lapedatu au făcut studii serioase în țară și în străinătate, ca mai apoi să joace un rol important în viața culturală, socială și politică a României de dinainte de 1945.

Alexandru Lapedatu a fost istoric, geograf, profesor universitar, om politic și om de stat român. A îndeplinit numeroase funcții și responsabilități: secretar, apoi președinte al Comisiei Monumentelor Istorice și al Comisiei Istorice Române; după înființarea Universității Daciei Superioare la Cluj, în 1919, este numit profesor de istorie veche a românilor, iar împreună cu colegul și prietenul său Ioan Lupaș, (și el absolvent al aceluiași mare liceu brașovean), înființează în 1920 Institutul de Istorie Națională, mai apoi devine decan al Facultății de Istorie, căreia îi donează biblioteca sa de 10.000 de volume; membru al delegației care a însoțit al doilea transport al Tezaurului României la Moscova; militant activ pentru Unirea Transilvaniei cu România; director general al Arhivelor Statului; Ministru al Cultelor și Artelor; deputat și senator în mai multe Parlamente, președintele Senatului; autor al legilor asupra elevării Bisericii Ortodoxe Române la rangul de patriarhat, asupra regimului general al cultelor, asupra organizării și funcționării teatrelor naționale; a formulat principiile conservării și restaurării monumentelor; a sprijinit înființarea de muzee în Capitală și în numeroase localități din țară; a susținut financiar și a participat la dezvelirea monumentelor publice dedicate personalităților istorice și culturale românești; a fost Membru de Onoare al ASTREI, calitate în care a ținut conferințe, a sprijinit publicarea Bibliotecii ASTRA și a donat Fondul „Al.I. Lapedatu”; a fost vicepreședinte, apoi președinte al Academiei Române etc.

Fratele geamăn al lui Alexandru, Ion, a fost bancher, finanțist, profesor universitar, om politic și de stat. A beneficiat de două burse, una acordată de Societatea Transilvania și cealaltă de Fundația Gojdu, care i-au permis să studieze științele economice la Budapesta, unde devine președintele Societății „Petru Maior” a studenților români din Budapesta; a participat la fondarea revistei „Luceafărul” la Budapesta în 1902 și a făcut parte din Comitetul de redacție alături de Octavian Goga, Ioan Lupaș și Octavian C. Tăslăuanu. A fost director al Băncii „Ardeleana” din Orăștie, director general al Băncii Generale de Asigurări, membru al Consiliului de administrație al Băncii „Albina”, al Băncii „Prima Ardeleană”, al Societății Române de Gaz Metan, creator și secretar al Asociației băncilor române din Transilvania „Solidaritatea”; a sprijinit proiectul Enciclopediei Române a lui Diaconovici și cel al înființării Muzeului Asociației ASTRA; a fost delegat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, membru în Marele Sfăt Național și secretar general al Resortului finanțelor în Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și ținuturilor românești din Ungaria, membru al Consistoriului metropolitan al Transilvaniei, deputat și senator în mai multe legislaturi, Ministru de Finanțe, Membru de Onoare al Academiei Române etc.

Desigur, enumerările funcțiilor și responsabilităților celor doi frați gemeni nu sunt exhaustive. Ei aparțin generației care a împlinit și desăvârșit unitatea națională, au fost deschizători de noi orizonturi pentru Patria unită, edificând instituții durabile. În întreaga lor viață și activitate frații Lapedatu au fost animați de aceleași înalte idealuri de a fi credincioși Patriei lor, urmărind binele public întotdeauna.

Acțiunea generației Marii Uniri a permis României să progreseze rapid și să atingă apogeul economic, social și politic în anul de vârf 1938. Proces care s-a frânt brutal, așa cum s-a frânt și viața acestor două mari personalități, și a întregii elite românești interbelice. Alexandru Lapedatu a fost arestat la 5 mai 1950 și închis la închisoarea din Sighet, cunoscut loc de suferințe și torturi. Aici moare patru luni mai târziu, moartea fiind provocată de o deparazitare a celulei cu ușile și ferestrele închise: cu astmul de care suferea și cu inima slăbită de un infarct, n-a putut supraviețui. A fost aruncat în groapa comună, fără semn de mormânt. Fratele său Ion, imobilizat la pat în urma unui accident de autobuz, după o coborâre de la Păltiniș, și rămas fără mijloace de existență, moare la București la 24 martie 1951. Amândoi au fost epurați din Academia Română în 1948 și au fost repuși în drepturi post-mortem, în iulie 1990.

Se stingea, nimicită, strălucita Generație a Unirii și Marea ei Operă!

Realizat în bronz, grupul statuar este opera sculptorului cu origini brașovene Ioan Bolborea. Este unul din puținele grupuri statuare realizate în ultima vreme în România, după „Școala Ardeleană” de Romulus Ladea (30 iunie 1973), din fața Universității din Cluj-Napoca.

În imediata vecinătate a ansamblului sculptural se află bustul în bronz al lui Ciprian Porumbescu (sculptor Vladimir Predescu), care a fost, pentru o scurtă perioadă de timp, profesor de muzică la Gimnaziul Român din Brașov. În aula acestui faimos liceu românesc, în luna martie 1882 a avut loc premiera Operetei „Crai Nou”, prima operetă română, piesă în două acte scrisă de Ciprian Porumbescu pe textul piesei poetului Vasile Alecsandri.

Se întâlnesc astfel peste timp, peste răutăți și nedreptăți, ca să-și continue destinul și după moarte, trei spirite emblematic ale spiritualității românești, se întâlnesc într-un moment de dreaptă cinstită ca să ne amintească, prin puterea modelului lor, că nicio jertfă nu e prea mare când aceasta stă la temelia mai binelui Țării tale.

Foto: Dieter Drotleff

creativitatea la locul de muncă, iar creativitatea participanților a fost pusă la încercare prin teme individuale și de echipă.

Cursul a fost structurat în 11 module tematice, abordate folosind metoda “learning by doing”, prin numeroase exerciții, urmate de sesiuni de discuție.

Tematica:

- Introducere în gândirea creativă
- Utilizarea noilor tehnologii pentru a stimula creativitatea
- Predarea gândirii creative
- Blocajul mental
- Tipuri de inteligență, stiluri de învățare
- Conștientizarea diferențelor culturale și utilizarea lor în practică în scopul dezvoltării creativității
- Dezvoltarea abilităților (creativitate, gândire critică, metode inovatoare de rezolvare a problemelor)
- Importanța dispoziției și a metacogniției
- Taxonomia lui Bloom și sarcinile creative
- Întrebările ca instrument de învățare, noțiuni de feedback
- Realizarea și prezentarea unui proiect.

Cursul s-a desfășurat în limba engleză, iar participanții au fost profesori și bibliotecari din Irlanda, Polonia, Italia, Cipru, Ungaria și România.

În urma participării la acest atelier interactiv, cursanții au dobândit noțiuni necesare în stimularea gândirii creative, îmbunătățindu-și, totodată, experiența cu modele de bună practică prezentate și, nu în ultimul rând, dezvoltându-și anumite abilități, precum:

● îmbunătățirea gândirii creative, stimularea imaginației și a spontaneității;

● întâlnirea cu profesioniști din sectorul cultural și educațional din diferite țări europene, participarea la o experiență de învățare inter-culturală, schimbul de idei și construirea unei rețele de cooperare internațională pentru viitoare proiecte comune;

● o mai bună înțelegere a metodelor, practicilor și politicilor culturale și educaționale din diferite țări europene, cultivarea respectului reciproc, conștientizarea diferențelor culturale, învățare participativă și împărtășirea modelelor de bune practici;

● dezvoltarea competențelor personale și profesionale, în vederea promovării gândirii creative atât în viață, cât și la locul de muncă;

● îmbunătățirea abilităților de comunicare, perfecționarea limbilor străine prin activități și sarcini comune cu profesioniști proveniți din diverse culturi și spații lingvistice.

Proiectul *Technological skills on product design and assisted production for empowering staff creative performances from library makerspaces* a fost dezvoltat pe mai multe componente, în cadrul acestuia organizându-se 5 fluxuri de mobilitate ERASMUS+, în 3 țări, la care au luat parte 11 bibliotecari din România, mobilități în cadrul cărora au fost abordate subiecte de interes pentru profesia de bibliotecar: 3D printing, design de produs Autodesk, încurajarea gândirii creative, spații transformatoare, facilitarea parteneriatelor.

Sursa: <https://twitter.com/i/events/1169178109603721216?lang=es>

Ilie Fîrtat. Bibliotecarul

Textul pe care autorul îl propune este o suită de metafore care valorifică resurse expresive cu o mare putere de sugestie pentru a afla, spre final, că personajul principal este bibliotecarul. Cartea a fost unelată prin care tatăl personajului principal l-a inițiat pe acesta în tainele scrisului și ale cititului. Promisiunea făcută tatălui, la moarte, a fost aceea de se reîntoarce în satul natal dar numai după ce va găsi hrană pentru inimă, suflet și minte. Inițial, un rățacitor, personajul principal pornește în această „călătorie” unde îl întâlnește pe cel care avea să îi deschidă drumul către acea minunăție – „biblioteca”. Timp de doi ani explorează minunea care i-a fost dezvăluită. Călătoria se încheie, acesta se întoarce în satul natal, se căsătorește și devine, la rândul său, tată. Citise multe din cărțile pe care le-a adus din călătorie... casa părintească devenise o bibliotecă, el era înțeleptul satului, la fel ca bătrânul său tată, dar ceva lipsea. Voia mai mult și după un vis se trezește cu mîntea luminată: cărțile nu erau doar pentru el, ci pentru toți cei care le iubeau. Din ziua următoare, cărțile sale au început să plece pe la casele oamenilor: Copii, tineri sau vârstnici, deopotrivă, se bucurau de înțelepciunea paginilor lor. Astfel, el a rămas, în conștiința satului, bibliotecarul.

Cuvinte cheie: carte - metaforă, bibliotecar - misiune, carte - minune, bibliotecă - misiune

Lilia Povestea. Competența - element de bază în formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova

Termenul de competență este nucleul tuturor politicilor publice. Atât educația, cât și învățământul actual se axează pe conceptul *competență*. Procesul de formare și învățare este nelinier prin natura lui, la fel ca și gândirea umană, care este asociativă. Definițiile conceptului *competență* sunt numeroase, conțin dimensiuni variate și pot uneori susține perspective teoretice diferite. Noțiunea de competență presupune capacitatea persoanei de a utiliza și combina cunoștințe, deprinderi și atitudini specifice, demonstrând anumite valori personale și profesionale, pentru a realiza activități de muncă la nivel calitativ, specificat într-un standard. Autoarea aduce în discuție accepțiunea pe care Comisia Europeană o dă competențelor-cheie: „*Competențele-cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți*”. În acest context, remarcăm că formarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecile Republicii Moldova devine foarte importantă pentru a modifica abilitățile și cunoștințele și a integra noi tehnici și metodologii în activitatea zilnică.

Cuvinte cheie: competență - bibliotecari, competențe-cheie - definiții, formare profesională continuă - educație

Neugis Asan. Biblioteca Municipală Medgidia: 1949-2019

Biblioteca Municipală Medgidia a fost înființată în anul 1949 cu un fond de publicații constituit din donații de la alte biblioteci, constând mai mult în broșuri. În prezent, instituția este cea mai importantă bibliotecă publică din municipiu, având o bogată tradiție culturală, cu un fond de carte de peste 75.000 de volume cu caracter enciclopedic și colecții de publicații periodice, organizate după normele biblioteconomice. Biblioteca este, totodată, centru de informare, formare, pregătire profesională și intelectuală a membrilor comunității. Autoarea realizează un succint parcurs istoric și social al bibliotecii în cei 50 ani de existență, prezentând cele mai importante activități și evenimente desfășurate sau organizate de aceasta de la înființare până în 2019. Pe parcursul întregului an 2019, biblioteca a fost gazda a numeroase simpoziioane, lansări de carte și cursuri, oferind cititorilor din Medgidia și implicit utilizatorilor bibliotecii, ocazia întâlnirii cu scriitorii de prestigiu. De-a lungul anilor, pragul bibliotecii a fost trecut de mari scriitori: Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Corneliu Leu, Francisc Munteanu, Cristian Teodorescu, precum și personalități din Medgidia, fapt care confirmă că la nivelul județului Constanța, aceasta a fost și va rămâne una dintre cele mai bine dotate și apreciate biblioteci locale.

Cuvinte cheie: bibliotecă orașenească - monografie, Medgidia - bibliotecă orașenească, bibliotecă - activități

Mariana Niță. Biblioteca Comunală Gura Foi în actualitate

Biblioteca Comunală Gura Foi este o instituție publică de cultură fără personalitate juridică; aceasta se află în subordinea administrativă a Consiliului Local Gura Foi și în subordinea metodologică a Bibliotecii Județene Dâmbovița, fiind finanțată din bugetul Consiliului Local Gura Foi. Singura instituție de cultură viabilă din comunitatea locală, cu activitate continuă de peste 95 de ani, înființată în anul 1923, Biblioteca Comunală Gura Foi deține un fond de 9.556 publicații din categoria bunurilor culturale comune, iar de ani buni și-a făcut un renume în ceea ce privește desfășurarea de diferite evenimente, concursuri și proiecte social-culturale derulate la sediul principal și la cele două puncte de servicii din satele componente. Articolul prezintă cele mai semnificative activități organizate de bibliotecă, devenite emblematice pentru comunitate: cluburi înființate cu scopul păstrării, prezervării și promovării tradițiilor locale, ateliere de creativitate, concursuri pe teme literare - locale și județene, recitaluri de versuri, proiecte și evenimente cu tematică specifică, ateliere de creație și handmade instrumente muzicale populare, proiecții video ale unor documentare despre obiceiurile și tradițiile care încă se păstrează în comunitate. Datorită diversității de programe și evenimente desfășurate, prin crearea de noi servicii de promovare a culturii locale, adresate tuturor categoriilor de persoane, indiferent de vârstă, gen, statut social, rasă etc., biblioteca își întărește poziția de important centru cultural.

Cuvinte cheie: bibliotecă orașenească - proiecte, Gura Foi - bibliotecă orașenească, bibliotecă - activități

Mihaela Manolache. Fondul de periodice românești vechi din colecțiile speciale ale Bibliotecii Naționale a României - modalități științifice de valorificare

Biblioteca Națională a României este păstrătoarea unui important fond de periodice românești vechi, constituirea lui încheindu-se în anul 2014, fiind compus din peste 1.100 titluri din perioada cuprinsă între anii 1790-1953. Acesta a avut mai multe surse de completare: constituit inițial dintr-un număr restrâns de publicații aparținând fondurilor Brătianu și St. Georges, apoi, prin achizițiile din anticariate în perioada 1970-1987, iar restul colecției provenind din fonduri destrucurate din diferite surse. Documentele care alcătuiesc această colecție sunt: ziare, reviste, almanahuri, calendare, alături de o colecție importantă de numere din *Monitorul oficial* din perioada 1829-1949 etc. Se disting, prin periodicitatea apariției lor, calendarele, almanahurile și anuarele, publicații care au jucat un rol important în reconstituirea vieții spirituale și materiale a poporului român. Una dintre principalele misiuni ale Bibliotecii Naționale a României este de a valorifica patrimoniul documentar deținut, activitate care se poate realiza prin mai multe modalități care țin de potențialul științific și de experiența personalului de specialitate, ea îmbrăcând forme și posibilități multiple. Acestea pot fi grupate în trei mari direcții: expozițiile, publicațiile științifice și participarea la proiecte naționale și internaționale. Cuvinte cheie: Biblioteca Națională a României - colecții speciale, periodice - expoziții, filme de prezentare, periodice - cataloage de expoziții

Mihaela-Tatiana Ulman. O vizită la Biblioteca Națională a Spaniei

Biblioteca Regală a fost creată de Philip al V-lea cu dublu scop: de a încuraja pe supușii săi să studieze și de a aduna bibliotecile emigranților nobili care au luptat în război în sprijinul lui Charles de Austria. Biblioteca și-a deschis porțile, ca bibliotecă publică regală, în martie 1712, mărindu-și treptat, de-a lungul celor peste trei secole ale existenței sale, resursele și patrimoniul. Biblioteca Națională a Spaniei a avut mai multe sedii dar amintim anul 1866, când, în timpul domniei reginei Isabella a II-a, au început lucrările de construire a clădirii de astăzi, în Paseo de Recoletos, în conformitate cu primul proiect elaborat de Francisco Jareño y Alarcón, deși rezultatul final al proiectului este atribuit arhitectului spaniol Antonio Ruiz de Salces (1820-1899). Clădirea a fost inaugurată în 1892 pentru a comemora al patrulea centenar al descoperirii Americii și a fost deschisă publicului în data de 16 martie 1896. A fost prima clădire publică din Madrid care a fost dotată cu încălzire și lumină electrică și prima clădire din Spania care a folosit fierul ca element structural. Biblioteca Națională a Spaniei deține, în cele două sedii ale sale, aproximativ 35.000.000 documente. Patrimoniul bibliografic spaniol este foarte bine conservat în fonduri distincte: manuscrise, incunabule, ziare și reviste, hărți, atlase, gravuri, desene, amprente, postere, materiale efemere, fotografii, partituri și înregistrări sonore și audiovizuale etc. În 1996, devine operațional primul site web al bibliotecii; din 2007, de pe site-ul instituției există legături rapide și sunt accesibile mai multe platforme: Catalogul Bibliotecii Naționale a Spaniei, Biblioteca hispanică digitală, Biblioteca digitală de periodice. Cuvinte cheie: Biblioteca Națională a Spaniei - clădiri, colecții, Spania - Biblioteca Regală - sediu

Ion Onuc Nemeș-Vintilă. Personalități ale Marii Uniri: Frații Alexandru și Ion Lapedatu

Frații Lapedatu s-au născut la 14 septembrie 1876 în Cematul Săcelelor (Săcele, județul Brașov), ramura paternă a familiei trăgându-se din Glâmbocca (Avrig, județul Sibiu), unde frații gemeni, rămânând orfani de tată la un an și jumătate, și-au petrecut adesea vacanțele. Tatăl gemenilor, Ion Alexandru Lapedatu, a fost primul român ardelean cu studii în Franța și cu doctorat la Universitatea din Bruxelles, reputat profesor de limbi clasice la Gimnaziul Superior Greco-Ortodox Român din Brașov (azi Colegiul Național „Andrei Șaguna”). În ciuda greutăților familiei, frații Lapedatu au făcut studii serioase în țară și în străinătate, ca mai apoi să joace un rol important în viața culturală, socială și politică a României de dinainte de 1945. Autorul aduce în atenție momentul inaugural al dezvelirii grupului statuar „Frații Lapedatu” care a avut loc în noiembrie 2019, la Brașov, eveniment care a încheiat un ciclu amplu de manifestări omagiale dedicate memoriei celor doi frați gemeni, Alexandru și Ion Lapedatu, artizani ai României moderne în generația Marii Uniri. Anterior acestui eveniment, în perioada 2015-2019, în principalele centre culturale din țară și din străinătate au avut loc expoziții documentare itinerante, editări de studii, albume și publicații, sesiuni omagiale, simpoziioane, conferințe, emisiuni numismatice, atribuirea de spații academice, de nume de străzi prin care s-au constituit astfel doi membri marcanți ai vieții politice, istorice, culturale și financiare din România, participanți decisivi la procesul de modernizare și uniformizare legislativă, administrativă și instituțională a României Mari.

Cuvinte cheie: Alexandru Lapedatu, Ion Lapedatu, Marea Unire 1918 - personalități marcante

Claudia Mărgărit. Gândirea creativă și profesia de bibliotecar - o experiență Erasmus+

Grație Proiectului *Technological skills on product design and assisted production for empowering staff creative performances from library makerspaces*, proiect implementat de ANBPR în parteneriat cu Biblioteca Națională a României, Biblioteca Metropolitană București, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj și Biblioteca Județeană „I.G. Sbirer” Suceava, susținut financiar prin programul ERASMUS+, autoarea împărtășește experiența rezultată în urma participării la cursul de încurajare a gândirii creative, desfășurat la Praga. Cursul a fost structurat în 11 module tematice, abordate folosind metoda “learning by doing”, prin numeroase exerciții, urmate de sesiuni de discuție. Tematica atelierului: introducerea în gândirea creativă, utilizarea noilor tehnologii pentru a stimula creativitatea, predarea gândirii creative, blocajul mintal, tipuri de inteligență, stiluri de învățare, conștientizarea diferențelor culturale și utilizarea lor în practică în scopul dezvoltării creativității, dezvoltarea abilităților (creativitate, gândire critică, metode inovatoare de rezolvare a problemelor), importanța dispoziției și a metacogniției, taxonomia lui Bloom și sarcinile creative, întrebările ca instrument de învățare, noțiuni de feedback, realizarea și prezentarea unui proiect.

Cuvinte cheie: bibliotecari - gândire creativă, abilități - creativitate, ERASMUS+ - proiect, bibliotecari

Ilie Firtat. The Librarian

The text the author proposes is a series of metaphors that capitalize expressive resources with a great power of suggestion in order to find out, towards the end, that the main character is the librarian. The book was the tool through which the father of the main character introduced him the secrets of writing and reading. The promise made to his father, by his deathbed, was to return to his native village only after he had found food for his heart, soul and mind. Initially, a wanderer, the main character embarks on this "journey" where he meets the one who would open the way to that wonder - the "library". For two years he explored the miracle that was revealed to him. The journey ends, he returns to his native village, gets married and becomes a father. He had read many of the books he had brought with him from journey - his parents' house had become a library, he was the sage of the village, just like his old father but something was missing. He wanted more... waking up from a dream, open-minded and enlightened he finally understands: the books were not only for him, but for all those who loved them. From the next day on, his books traveled to other people's homes. Children, young and old alike, enjoyed the wisdom of their pages. Thus, he remained, in the consciousness of the village, the librarian.

Keywords: book - metaphor, librarian - mission, book - miracle, library - mission

Lilia Povestca. Competence - Basic Element within Continuous Professional Training of Staff in the Libraries of the Republic of Moldova

The term competence is the core of all public policies. Both current education and teaching focus on the concept of competence. The process of formation and learning is non-linear by its nature, as is human thinking, which is associative. Definitions of the concept of competence are numerous, contain various dimensions and sometimes support different theoretical perspectives. The notion of competence implies one individual's ability to use and combine specific knowledge, skills and attitudes, demonstrating certain personal and professional values, in order to carry out work activities at a qualitative level, specified in a standard. The author discusses the European Commission's understanding of key competences: "Key competences are a transferable and multifunctional package of knowledge, skills and attitudes that all individuals need for personal fulfillment and development, for social inclusion and professional insertion. They must be developed by the end of compulsory education and must act as a foundation for further learning, as part of lifelong learning". In this context, we note that the continuous professional training of staff in the libraries of the Republic of Moldova becomes very important to change skills and knowledge and integrate new techniques and methodologies in daily work.

Keywords: competence - librarians, key competences - definitions, continuing vocational training - education

Neugis Asan. Medgidia City Library

The Medgidia City Library was established in 1949 with a collection of publications consisting of donations from other libraries, mostly brochures. Currently, the institution is the most important public library in the city, with a rich cultural tradition, with over 75,000 encyclopedic book volumes and collections of periodicals, organized according to library standards. The library is also a center for information, professional and intellectual training of community members. The author makes a brief historical and social journey of the library in its 50 years of existence, presenting the most important activities and events carried out or organized by it from its establishment until 2019. Throughout 2019, the library has hosted numerous symposia, book launches and courses, offering readers in Medgidia and implicitly library users, the opportunity to meet prestigious writers. Over the years, the threshold of the library has been crossed by great writers: Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Corneliu Leu, Francisc Munteanu, Cristian Teodorescu, as well as by personalities from Medgidia, which confirms that in Constanța County, it was and will remain one of the best equipped and appreciated local libraries.

Keywords: city library - monograph, Medgidia - city library, library - activities

Mariana Niță. Gura Foi Public Library Today

Gura Foi Public Library is a public cultural institution without legal personality; it is under the administrative subordination of the Gura Foi Local Council and under the methodological subordination of the Dâmbovița County Library, being financed from the budget of the Gura Foi Local Council. Established in 1923, a viable cultural institution in the local community, with continuous activity for over 95 years, with 9,556 publications of common cultural goods, the library is well-known for development of various events, competitions and socio-cultural projects carried out at the main headquarters and at the two service points in nearby villages. The article presents the most significant activities organized by the library, which have become emblematic for the community: clubs established to preserve and promote local traditions, creativity workshops, local and county literary competitions, verse recitals, projects and events with specific themes, creative workshops and handmade folk musical instruments, video projections of documentaries about customs and traditions that are still preserved in the community. Due to the diversity of programs and events, by creating new services to promote local culture, addressed to all categories of people, regardless of age, gender, social status, race, etc., the library strengthens its position as an important cultural center.

Keywords: city library - projects, Gura Foi - city library, library - activities

Mihaela Manolache. Old Romanian Periodicals of the Special Collections of the National Library of Romania - Scientific Showcase

The National Library of Romania is the keeper of an important collection of old Romanian periodicals, its assignment ending in 2014, being composed of over 1,100 titles between 1790-1953. It had several sources of completion:

initially consisting of a small number of publications belonging to the Brătianu and St. Georges collections, then, between 1970-1987 through purchases from antique shops, and the rest of the collection coming from scattered, funds from various sources. The documents that make up this collection are: newspapers, magazines, almanacs, calendars, along with an important collection of issues from the *Official Gazette* from 1829-1949, etc. Distinguished, by the periodicity of their appearance there are calendars, almanacs and yearbooks, publications that played an important role in the reconstruction of the spiritual and material life of the Romanian people. One of the main missions of the National Library of Romania is to capitalize on the documentary heritage held, an activity that can be achieved in several ways related to the scientific potential and experience of well-trained staff, in multiple and various forms and possibilities. They can be grouped into three main areas: exhibitions, scientific publications and participation in national and international projects.

Keywords: National Library of Romania - special collections, periodicals - exhibitions, presentation films, periodicals - exhibition catalogs

Mihaela-Tatiana Ulman. Visiting the National Library of Spain

The Royal Library was created by Philip V with a dual purpose: to encourage his subjects to study and to gather the libraries of noble emigrants who fought in the war in support of Charles of Austria. The library opened its doors, as a royal public library, in March 1712; over the three centuries of its existence, its resources and heritage were gradually increased. The National Library of Spain had several headquarters but we remember the year 1866, when, during the reign of Queen Isabella II, it began construction work on the building of the current headquarter, in the Paseo de Recoletos, according to the first project developed by Francisco Jareño y Alarcón, although the final result of the project is attributed to the Spanish architect Antonio Ruiz de Salces (1820-1899). The building was inaugurated in 1892 to commemorate the fourth centenary of the discovery of America and was opened to the public on March 16, 1896. It was the first public building in Madrid to be equipped with heating and electric light, and the first building in Spain to have used iron as a structural element. The National Library of Spain has, in its two offices, approximately 35,000,000 documents. The Spanish bibliographic heritage is very well preserved in distinct collections: manuscripts, incunabula, newspapers and magazines, maps, atlases, engravings, drawings, prints, posters, ephemeral materials, photographs, scores, sound and audiovisual recordings, etc. In 1996, the library's first website became operational; since 2007, there are quick links on the institution's website and several platforms are accessible: the National Library of Spain OPAC, the Hispanic Digital Library, the Digital Library of Periodicals.

Keywords: National Library of Spain - buildings, offices, collections, Spain - Royal Library - headquarter

Ion Onuc Nemeș-Vintă. Personalities of the Romanian Great Union: Brothers Alexandru and Ion Lapedatu

The Lapedatu brothers were born on September 14, 1876 in Cernatul Săcelelor (Săcele, Brașov County), the paternal branch of the family coming from Glâmboc (Avrig, Sibiu County), where the twin brothers, orphaned by their father at a year and a half, often spent their holidays. The father of the twins, Ion Alexandru Lapedatu, was the first Transylvanian Romanian who studied in France and a doctorate awarded at the University of Brussels, a renowned professor of classical languages at the Romanian Greek Orthodox High School in Brașov (nowadays "Andrei Șaguna" National College). Despite the family's difficulties, the Lapedatu brothers studied in the country and abroad, and later on played an important role in the cultural, social and political life of Romania before 1945. The author brings to attention the inaugural moment of the unveiling of the statuary group "Lapedatu Brothers" which took place in November 2019, in Brașov, an event that concluded a wide cycle of homage events dedicated to the memory of the twin brothers, Alexandru and Ion Lapedatu, craftsmen of modern Romania in the Great Union generation. Prior to this event, between 2015-2019, in the main cultural centers in the country and abroad there have been itinerant documentary exhibitions, study editions, albums and publications, tribute sessions, symposia, conferences, numismatic shows, allocation of academic spaces and street names that honored two prominent members of the political, historical, cultural and financial life of Romania, decisive participants of the modernization process and institutional uniformity of Greater Romania.

Keywords: Alexandru Lapedatu, Ion Lapedatu, Great Union 1918 - outstanding personalities

Claudia Mărgărit. Creative Thinking and the Librarian Profession - an Erasmus+ Experience

Thanks to the *Technological Skills Project on product design and assisted production for empowering staff creative performances from library makerspaces*, project implemented by ANBPR in partnership with the National Library of Romania, Bucharest Metropolitan Library, Cluj County Library "Octavian Goga" and Suceava County Library "I.G. Sbirer", financially supported by ERASMUS+ program, the author shares her experience as a participant of the course of encouraging creative thinking, held in Prague. The course was structured in 11 thematic modules, approached using the "learning by doing" method, through numerous exercises, followed by discussion sessions. Workshop topics: introduction to creative thinking, use of new technologies to stimulate creativity, teaching creative thinking, mental block, types of intelligence, learning styles, awareness of cultural differences and their use in practice for the development of creativity, skills development (creativity, thinking criticism, innovative problem-solving methods), the importance of disposition and metacognition, Bloom's taxonomy and creative tasks, questions as a learning tool, notions of feedback, realization and presentation of a project.

Keywords: librarians - creative thinking, skills - creativity, ERASMUS+ - project, librarians

SUMMARY

EDITORIAL

The Librarian
Ilie Fîrtatp. 1

HIGHLIGHTS ON LIBRARIANSHIP. LIBRARY GUIDELINES

Competence - Basic Element within Continuous
 Professional Training of Staff in the Libraries of the
 Republic of Moldova
Lilia Povestcap. 5

ON ROMANIAN LIBRARIES

Medgidia City Library: 1949-2019
Neugis Asanp. 11
 Gura Foii Public Library Today
Mariana Nițăp. 14

CULTURAL HERITAGE

Old Romanian Periodicals of the Special Collections of
 the National Library of Romania - Scientific Showcase
Mihaela Manolachep. 16

LIBRARY ABROAD

Visiting the National Library of Spain
Mihaela-Tatiana Ulmanp. 23

GUTENBERG'S GALAXY

Personalities of the Romanian Great Union: Brothers
 Alexandru and Ion Lapedatu
Ion Onuc Nemeș-Vintilăp. 27
 Creative Thinking and the Librarian Profession - an
 Erasmus+ Experience
Claudia Mărgăritp. 29

IMPORTANT

Din anul 2019, periodicul apare doar online, pe site-ul Bibliotecii Naționale a României, în secțiunea „Reviste BNR”. Pentru achiziționarea de numere deja apărute, plata se face în contul Bibliotecii Naționale a României: RO42TREZ7035009XXX014057, TREZORERIE sector 3, București, cod fiscal: 6312079 – București sau în numerar la casieria bibliotecii. Costul unui exemplar este de 12 lei. *Persoană de contact: Adriana Iosif (tel.: 021.3142434/1075).*

Începând cu anul editorial 2010,
*Biblioteca: revistă de bibliologie și știința
 informării* este indexată pe platformele online
 EBSCO și ProQuest.

ISSN 2668-618X
ISSN-L 1220-3386

9 771220 338686